

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๑๘)

ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร

พุทธศักราช ๒๔๗๗

ว่าด้วยเครื่องแบบทหารเรือ ฉบับที่ ๑๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๔ และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๔๙๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารเรือ ฉบับที่ ๑๑

(๒) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารเรือ ฉบับที่ ๑๒

(๓) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารเรือ ฉบับที่ ๑๓

(๔) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารเรือ ฉบับที่ ๑๔

(๕) กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๑๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติเครื่องแบบทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๗ ว่าด้วยเครื่องแบบทหารเรือ ฉบับที่ ๑๕

หมวด ๑
เครื่องแบบทหารชาย

ส่วนที่ ๑
ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๒. เครื่องแบบนักเรียนดุริยางค์ มี ๓ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกกะลาสีสีขาว

(ข) เสื้อกะลาสีสีขาว และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำ สายโยงมิด

ประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติกาบิ ประกอบด้วย

(ก) หมวกกะลาสีสีกาบิ

(ข) เสื้อกะลาสีสีกาบิ และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีกาบิ

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

(๓) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกกะลาสีสีขาว

(ข) เสื้อกะลาสีสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำ สายโยงมิด

ประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๓. เครื่องแบบพลทหาร นักเรียนจำ และนายทหารประทวนชั้นจำ มี ๔ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกกะลาสีสีขาว

(ข) เสื้อกะลาสีสีขาว และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำ สายโยงมิด

ประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติกาگی ประกอบด้วย

(ก) หมวกกะลาสีสีกาگی

(ข) เสื้อกะลาสีสีกาگی และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีกาگی

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

(๓) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย

(ก) หมวกเหล็กสีกาگی

(ข) เสื้อกะลาสีสีกาگی และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีกาگی

(ง) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ จะใช้สนับแข้งสีกาگیด้วยก็ได้

(๔) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้สนับแข้งสีกาگیและเครื่องสนามประกอบด้วย

(๕) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าวุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่า ลังกัตกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่งประกอบด้วย

(ก) หมวกกะลาสีสีขาว

(ข) เสื้อกะลาสีสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำ สายโยงมิด

ประกอบด้วย

(ค) กางเกงกะลาสีสีน้ำเงินดำ

(ง) คันชีพและเข็มขัด

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่า ลังกัตกองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีแดง
- (ค) กางเกงแถบไหมสีเหลือง
- (ง) คันซีฟและเข็มขัด
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๖) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นล่าง ลังกัตกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์

สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนชั้นล่าง ลังกัตกองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีพู่สีดำแทน

(๗) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกกะลาสีสีขาว
- (ข) เสื้อกะลาสีสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำ สายโยงมิด

ประกอบด้วย

- (ค) กางเกงกะลาสีสีขาว
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

(๘) เครื่องแบบปกติสีน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

ประกอบด้วย

- (ก) หมวกกะลาสีสีขาวหรือสีน้ำเงินดำ
- (ข) เสื้อกะลาสีสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อซับใน ผ้าผูกคอสีดำ สายโยงมิด

ประกอบด้วย

- (ค) กางเกงกะลาสีสีน้ำเงินดำ
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๔. เครื่องแบบนายทหารประทวนชั้นพันจ่า มี ๑๐ ชนิด คือ

- (๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีเขียว
  - (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีเขียว
  - (ค) กางเกงขายาวสีเขียว
  - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีเขียว
- (๒) เครื่องแบบปกติขาวคอพับ ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีเขียว
  - (ข) เสื้อคอพับสีเขียว
  - (ค) กางเกงขายาวสีเขียว
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีเขียว
- (๓) เครื่องแบบปกติกาบิคอพับ ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีกาบิ
  - (ข) เสื้อคอพับสีกาบิ
  - (ค) กางเกงขายาวสีกาบิ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๔) เครื่องแบบปกติลาลองคอพับ ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกหนีบสีกาบิ
  - (ข) เสื้อคอพับสีกาบิ
  - (ค) กางเกงขายาวสีกาบิ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบฝัก ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนหรือหมวกเหล็กสีกาบิ
  - (ข) เสื้อคอพับสีกาบิ
  - (ค) กางเกงขายาวสีกาบิ

(ง) เข็มขัดสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ จะใช้สนับแข้งสีทากก็ได้

(๖) เครื่องแบบสนามเช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้สนับแข้งสีทาก และเครื่องสนามประกอบด้วย

(๗) เครื่องแบบครึ่งยศเช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ลังกวดกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว

(ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ

(ค) กางเกงแถบไหมสีเหลือง

(ง) คันชีพและเข็มขัด

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ลังกวดกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) หมวกยอด

(ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีแดง

(ค) กางเกงแถบไหมสีเหลือง

(ง) คันชีพและเข็มขัด

(จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

(๘) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ลังกวดกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์

สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ลังกวดกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีฟู่สีดำแทน

(๙) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลายหมวกสีเขียว

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำและให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว

ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๑๐) เครื่องแบบปกติสีน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลายหมวกสีเขียว

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว

ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๕. เครื่องแบบนักเรียนนายเรือ มี ๑๐ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลายหมวกสีเขียว

(ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขาว

(ค) กางเกงขายาวสีขาว

(ง) กระเป๋านักเรียน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๒) เครื่องแบบปกติขาวคอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลายหมวกสีเขียว

(ข) เสื้อคอพับสีขาว

(ค) กางเกงขายาวสีขาว

(ง) เข็มขัดสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๓) เครื่องแบบปกติกาก็คอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลายหมวกสีกาก็

(ข) เสื้อคอพับสีกาก็

๑๕๓

- (ค) กางเกงขายาวสีทากี้
- (ง) เข็มขัดสีดำ
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๔) เครื่องแบบปกติลำลองคอพับ ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกหนีบสีทากี้
  - (ข) เสื้อคอพับสีทากี้
  - (ค) กางเกงขายาวสีทากี้
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อน หรือหมวกเหล็กสีทากี้
  - (ข) เสื้อคอพับสีทากี้
  - (ค) กางเกงขายาวสีทากี้
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ จะใช้ส้นแข็งสีทากี้ด้วยก็ได้
- (๖) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้ส้นแข็งสีทากี้ และเครื่องสนามประกอบด้วย
  - (๓) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาว และให้มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่งด้วย
- เครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ ประกอบด้วย
  - (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว
  - (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ
  - (ค) กางเกงแถบไหมทอง
  - (ง) คันทิชและเข็มขัด
  - (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๘) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ และให้มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์

(๙) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขา

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาแขนยาว

ผ้าผูกคอสีดำเจื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีขา

(ง) กระบี่นักเรียน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขา

(๑๐) เครื่องแบบปกติสีน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขา

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาแขนยาว

ผ้าผูกคอสีดำเจื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ

(ง) กระบี่นักเรียน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

ข้อ ๖. เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตร มี ๑๖ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขา ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขา

(ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีขา

(ค) กางเกงขายาวสีขา

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขา

(๒) เครื่องแบบปกติกาเกิคอแบะ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีกาเกิ

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีกาเกิ และให้ใช้เสื้อคอพับสีกาเกิ ผ้าผูกคอ

สีดำเจื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีกาเกิ

(ง) เข็มขัดสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

- (๓) เครื่องแบบปกติขาวคอปป์ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว
  - (ข) เสื้อคอปป์สีขาว
  - (ค) กางเกงขายาวสีขาว
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว
- (๔) เครื่องแบบปกติกาฬคอปป์ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีกาฬ
  - (ข) เสื้อคอปป์สีกาฬ
  - (ค) กางเกงขายาวสีกาฬ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบปกติลำลองคอปป์ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกหนีบสีกาฬ
  - (ข) เสื้อคอปป์สีกาฬ
  - (ค) กางเกงขายาวสีกาฬ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบฝึก ประกอบด้วย
- (ก) หมวกแก๊ปทรงอ่อนหรือหมวกเหล็กสีกาฬ
  - (ข) เสื้อคอปป์สีกาฬ
  - (ค) กางเกงขายาวสีกาฬ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ จะใช้สนับแข้งสีกาฬด้วยก็ได้
- (๗) เครื่องแบบสนาม เช่นเดียวกับเครื่องแบบฝึก เว้นแต่ให้ใช้สนับแข้งสีกาฬและเครื่องสนามประกอบด้วย

- (๘) เครื่องแบบครึ่งยศ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว
  - (ข) เสื้อชั้นนอกคอปป์สีขาว

- (ค) กางเกงแถบไหมทอง
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีเขียว
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ
- (ค) กางเกงแถบไหมทอง
- (ง) คันชีพและเข็มขัด
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการในตำแหน่ง ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ และนายทหารพิเศษประจำกองนักเรียน นายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับ เครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์ เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกยอด
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีแดง
- (ค) กางเกงแถบไหมทอง
- (ง) คันชีพและเข็มขัด
- (จ) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการในตำแหน่ง ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน รองผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เสนาธิการ หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และนายทหารพิเศษประจำกองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์ สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองบังคับการ

กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบ
ที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

(๙) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์
โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ
รักษาพระองค์

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการในตำแหน่ง
ผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายเรือ และนายทหารพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรือ
รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับ
เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์
โรงเรียนนายเรือ

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓
รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์
กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์
เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เว้นแต่ให้ใช้หมวกยอดมีฟูลีดำแทน

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือรักษาราชการในตำแหน่ง
ผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน รองผู้บัญชาการหน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เสนาธิการ
หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และนายทหารพิเศษประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์
กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง
เช่นเดียวกับเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ สำหรับนายทหารสัญญาบัตร ลังกัตกองบังคับการ กรมทหารราบ
ที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙
รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

(๑๐) เครื่องแบบสโมสรเต็มยศ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลายหมวกสีเขียว

(ข) เสื้อสโมสรสีขาว และให้ใช้เสื้อกั๊กสีขาว เสื้อเชิ้ตอกแข็งหรือ

อกจิบสีขาว และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่ายประกอบด้วย

(ค) กางเกงแถบไหมทอง

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๑๑) เครื่องแบบสโมสรปกติ ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว

(ข) เสื้อสโมสรสีขาว และให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว ผ้าผูกคอสีดำ

เงื่อนหูกระต่ายและแพรแถบรัตเอาสีดำประกอบด้วย

(ค) กางเกงแถบไหมทอง

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๑๒) เครื่องแบบกัณฑ์นาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว

ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๑๓) เครื่องแบบปกติน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อเชิ้ตสีขาวแขนยาว

คอเชิ้ตอ่อนหรือแข็ง ข้อมืออ่อนหรือแข็ง และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีหรือเงื่อนหูกระต่ายประกอบด้วย

(ค) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหรือหุ้มข้อหนังสีดำ

(๑๔) เครื่องแบบเต็มยศ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว เช่นเดียวกับ

เครื่องแบบปกติน้ำเงินดำ เว้นแต่ให้ใช้กางเกงแถบไหมทอง

(๑๕) เครื่องแบบสโมสรเต็มยศ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

ประกอบด้วย

(ก) หมวกทรงหม้อตาล ปลอกหมวกสีขาว

(ข) เสื้อสโมสรสีดำ และให้ใช้เสื้อกั๊กสีขาว เสื้อเชิ้ตดอกแข็งหรืออกจับ

สีขาว และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่ายประกอบด้วย

(ค) กางเกงแถบไหมทอง

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๑๖) เครื่องแบบสโมสรปกติ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว เช่นเดียวกับเครื่องแบบสโมสรเต็มยศตาม (๑๕) เว้นแต่ให้ใช้กางเกงขาวาวสีน้ำเงินดำ และเสื้อกั๊กสีน้ำเงินดำ

ส่วนที่ ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๗. หมวกมี ๘ แบบ คือ

(๑) หมวกกะลาสีสีขาว ทำด้วยผ้า ทรงตั้ง เชิงด้านหน้ากว้าง ๔.๘ เซนติเมตร เชิงด้านข้างและด้านหลังกว้าง ๓.๕ เซนติเมตร เพดานหมวกกว้างระหว่าง ๒๒.๓ เซนติเมตร ถึง ๒๓ เซนติเมตร ยาวระหว่าง ๒๒.๗ เซนติเมตร ถึง ๒๓.๘ เซนติเมตร และมีเครื่องประกอบ คือ

(ก) สายรัดคาง ทำด้วยผ้าสีขาว กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร

(ข) แแถบหน้าหมวก ทำด้วยผ้าสีดำ กว้าง ๓.๕ เซนติเมตร มีชื่อเรือหรือหน่วยสีทองและมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมีเป็นสีทองกำกับข้างหน้าและข้างหลังชื่อเรือหรือหน่วยปลายแถบทั้งสองข้างตัดชายเป็นรูปหางนกแซงแซว มีรูปสมอสีทองนอนตามยาว

(๒) หมวกกะลาสีสีทากี ทำด้วยผ้า ลักษณะและเครื่องประกอบเช่นเดียวกับหมวกกะลาสีสีขาว

(๓) หมวกกะลาสีสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ ลักษณะและเครื่องประกอบเช่นเดียวกับหมวกกะลาสีสีขาว

(๔) หมวกทรงหม้อตาล ขอบหมวกทำด้วยสักหลาดสีน้ำเงินดำ และมีเครื่องประกอบคือ

(ก) กะบัง ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ เว้นแต่สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนาวาโทและนาวาเอก ทำด้วยหนังหรือสักหลาดสีดำ ที่ขอบโค้งปักด้วยดุ้นทองหรือทำด้วยวัสดุเทียมดุ้นทองเป็นรูปใบชัยพฤกษ์ ๑ แถว สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลเรือและจอมพลเรือ ทำด้วยหนังหรือสักหลาดสีดำที่ขอบโค้งปักด้วยดุ้นทองหรือทำด้วยวัสดุเทียมดุ้นทองเป็นรูปใบชัยพฤกษ์ ๒ แถว พื้นกะบังด้านล่างสีเขียวหรือสีดำ

(ข) ปลอกหมวก ทำด้วยผ้าหรือวัสดุเทียมผ้าสีขาวหรือสีทากี

(ค) สายรัดคาง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ เว้นแต่สำหรับนายทหารสัญญาบัตรเมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบ

สโมสร หรือเครื่องแบบสำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาวและนักเรียนนายเรือเมื่อแต่งเครื่องแบบ ครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบสำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาวทำด้วยแถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทอง

(ง) ดุมโลหะสีทองขนาดเล็กตรึงปลายสายรัดคางติดที่ข้างหมวก ข้างละ ๑ ดุม

(จ) ตราหน้าหมวก เป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎและมีใบชัยพฤกษ์ อยู่ภายใต้สมอปลายโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง ลักษณะต่างกัน คือ

นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ทำด้วยโลหะสีทองและมีใบชัยพฤกษ์ ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ กว้าง ๖.๗ เซนติเมตร สูง ๗.๓ เซนติเมตร

นักเรียนนายเรือ พระมหามงกุฎปักด้วยดุ้นทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นทอง สมอปักด้วยดุ้นเงินหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นเงิน ใบชัยพฤกษ์ปักด้วยดุ้นทอง หรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๒ ใบ บนพื้นเบาะลัทธิลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร สูง ๕.๕ เซนติเมตร

นายทหารสัญญาบัตร พระมหามงกุฎปักด้วยดุ้นทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นทอง สมอปักด้วยดุ้นเงินหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นเงิน ใบชัยพฤกษ์ปักด้วยดุ้นทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดุ้นทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ บนพื้นเบาะลัทธิลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๖.๗ เซนติเมตร สูง ๗.๓ เซนติเมตร

(ฉ) ผ้าพันหมวก เป็นแถบลายถักสีดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร

(๕) หมวกหนีบสีกาก็ ทำด้วยผ้าหรือเลิร์จสีกาก็ ตอนหน้าและตอนหลังลาดมน ยอดสันหมวกมีกลีบ ด้านขวามีรอยพับ ด้านซ้ายมีตราหน้าหมวกเป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎ และมีใบชัยพฤกษ์อยู่ภายใต้สมอปลายโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง ลักษณะของตราหน้าหมวกต่างกัน คือ

นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ทำด้วยโลหะสีทอง และมีใบชัยพฤกษ์ ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ กว้าง ๒.๘ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร

นักเรียนนายเรือ พระมหามงกุฎทำด้วยโลหะสีทอง สมอทำด้วยโลหะสีเงิน ใบชัยพฤกษ์ทำด้วยโลหะสีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๒ ใบ บนพื้นสีดำ กว้าง ๒.๕ เซนติเมตร สูง ๒.๗๕ เซนติเมตร

นายทหารสัญญาบัตร พระมหามงกุฎทำด้วยโลหะสีทอง สมอทำด้วยโลหะสีเงิน ใบชัยพฤกษ์ทำด้วยโลหะสีทอง ๒ ข้าง ข้างละ ๔ ใบ บนพื้นสีดำ กว้าง ๒.๘ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร

(๖) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีกาก็ ด้านหน้าหมวกมีตราปักด้วยด้ายสีน้ำเงินดำ รูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี สูง ๓ เซนติเมตร ติดอยู่ตรงกึ่งกลาง มีสายร่นที่ขอบหมวกด้านหลัง

(๓) หมวกเหล็กสีกากี มีสายรัดคางหนึ่งสีน้ำตาลหรือแถบผ้าสีกากี กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร

(๔) หมวกยอด ตัวหมวกทำด้วยรากรำพู หรือวัตถุเทียมรากรำพูและมี เครื่องประกอบ คือ

(ก) ปลอกหมวก ทำด้วยผ้าหรือวัตถุเทียมผ้าสีขาว

(ข) สายรัดคาง ทำด้วยโลหะสีทองเป็นแบบโซ่ถัก

(ค) ขอบเกี่ยวสายรัดคาง มี ๓ ชนิด คือ ขอบเกี่ยวรูปดอกมะเขือใหญ่ ขอบสั้นทำด้วยโลหะสีทอง ขอบเกี่ยวรูปดอกมะเขือใหญ่ขอบยาวทำด้วยโลหะสีทอง และขอบเกี่ยวรูปดอกมะเขือเล็ก ขอบยาวทำด้วยโลหะสีทอง

(ง) จานรองยอดหมวกดวงดารา ทำด้วยโลหะหรือวัตถุเทียมโลหะสีทอง

(จ) ยอดหมวกบัวบาน ทำด้วยโลหะหรือวัตถุเทียมโลหะสีทอง

(ฉ) ยอดหมวกโมฬีแหลม ทำด้วยโลหะหรือวัตถุเทียมโลหะสีทอง

(ช) ครอบหน้าหมวกเป็นรูปตราพระปรมาภิไธยย่อ ปรปร มีรูปจักรีเหนือ ปรปร ภายใต้พระมหามงกุฎ ทำด้วยโลหะหรือวัตถุเทียมโลหะสีทอง

(ซ) พู่หมวก ทำด้วยจามจรีหรือวัตถุเทียมจามจรีสีดำ ใช้เมื่อแต่ง เครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์

ข้อ ๘. ผ้าผูกคอสีดำ รูปสามเหลี่ยมและพับมุมข้างหนึ่งเข้ากับด้านฐานอีกข้างหนึ่ง ให้ส่วนที่พับซ้อนกันกว้าง ๖ เซนติเมตร ผูกชายทั้งสองข้าง ต่อกันคล้องไว้ใต้ปกหลัง ให้ส่วนกึ่งกลางที่พับ อยู่ข้างหน้าตรงแนวอกเลื้อยโดยให้ส่วนซ้ายทับส่วนขวา และผูกด้วยแถบผ้าสีขาวสำหรับผูกผ้าผูกคอ เป็นเงื่อนไขเหนือชายสุดผ้าผูกคอ ๖ เซนติเมตร

ข้อ ๙. สายโยงมีด เป็นสายเชือกถักสีขาว ขนาดโตโดยรอบ ๑.๗ เซนติเมตร คล้องไว้ ใต้ปกหลังและอยู่บนผ้าผูกคอสีดำ โดยให้แผ่นถักรูปสี่เหลี่ยมลายขัดทับบนเงื่อนไข ปลายสายสอดลงใน กระเป๋าลี้อ

ข้อ ๑๐. เลื้อย มี ๑๗ แบบ คือ

(๑) เลื้อยกะลาสีสีขาว เปิดคอเพียงอก มีผ้าปกหลังสีน้ำเงินรูปสี่เหลี่ยม มุมฉากมีแถบผ้าสีขาวกว้าง ๒ เซนติเมตร ตรึงรอบผืนผ้าห่างจากขอบ ๐.๕ เซนติเมตร แขนยาวรวบข้อมือ ชายเลื้อยยาวปิดตะโพกที่อกเลื้อยเบื้องซ้ายมีกระเป๋ายัดไม่มีปก ๑ กระเป๋า ใต้คอเลื้อยด้านหน้ามีแถบผ้าสีขาว ๒ ชาย ยาวชายละ ๒๕ เซนติเมตร สำหรับผูกผ้าผูกคอ

(๒) เลื้อยซับริน ทำด้วยผ้าสีขาวคอกกลมเรียบ รอบวงคอขลิบด้วยแถบผ้าสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร แขนยาวเพียงเหนือศอก

(๓) เลื้อยกะลาสีสีกาก็ ลักษณะเช่นเดียวกับเลื้อยกะลาสีสีขาว เว้นแต่แขนเลื้อยยาวเพียงใต้ศอกประมาณ ๖ เซนติเมตร และมีผ้าปกหลังสีกาก็

(๔) เลื้อยชั้นนอกคอปิดสีขาว มีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวอกเลื้อยมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๕ ดุม มีกระเป๋าบน ๒ กระเป๋า กระเป๋าล่าง ๒ กระเป๋า เป็นกระเป๋าเจาะ กระเป๋าบนมีปกรูปชายแหลมสามชายไม่ขัดดุม กระเป๋าล่างไม่มีปก ชายเลื้อยที่ตะเข็บข้างเปิดไว้ข้างละ ๑๐ เซนติเมตร

(๕) เลื้อยชั้นนอกคอแบะสีกาก็ คอแบะแบบชายสามเหลี่ยมมีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกเลื้อยมีดุมโลหะสีทอง ขนาดใหญ่ ๓ ดุม มีกระเป๋าบน ๒ กระเป๋า กระเป๋าล่าง ๒ กระเป๋า กระเป๋าทั้ง ๔ เป็นกระเป๋าปะ มีปกรูปชายเหลี่ยมสามชาย มีดุมโลหะสีทองขนาดเล็กขัดปกกระเป๋า กระเป๋าละ ๑ ดุม ที่เอวเลื้อยมีสายรัดขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ชายเลื้อยที่ตะเข็บกลางด้านหลังเปิดไว้ถึงสายรัดเอว

(๖) เลื้อยคอพับสีขาว ที่คอและแนวอกเลื้อยมีดุมกลมแบนสีขาว ๖ ดุม แขนยาวรัดข้อมือ มีดุมข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้นเพียงศอกที่อกเลื้อยมีกระเป๋ापะมีปก ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเป๋า มุมกระเป๋า และปกตัดมุม มีดุมขัดปก ๑ ดุม

เมื่อใช้เลื้อยแบบนี้ชนิดแขนยาว จะใช้ผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีได้ด้วยก็ได้

(๗) เลื้อยคอพับสีกาก็ เช่นเดียวกับเลื้อยคอพับสีขาว เว้นแต่ให้ใช้ดุมสีกาก็ และไม่ใช้ผ้าผูกคอ

เมื่อใช้กับเครื่องแบบปกติลำลองคอพับ ให้มีอินทรธนูอ่อน

(๘) เลื้อยสโมสรสีขาว แบบเมสส์แจ็กเกตคอแบะเป็นรูปคอมน ปาดเอวระหว่างชายเลื้อยกับชายคอเลื้อยด้านหน้าตามทางดิ่งมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ ข้าง ข้างละ ๒ ดุม และประมาณแนวดุมคู่บนที่ได้ชายพับแหลมด้านล่างสุดมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่อีกข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสองนี้มีสายสร้อยโลหะสีทองร้อยติดกัน

(๙) เลื้อยก็กสีขาวหรือสีน้ำเงินดำ หน้าอกเว้า ระหว่างชายเลื้อยกับหน้าอกมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๓ หรือ ๔ ดุม ที่เหนือชายเลื้อยมีกระเป๋าเจาะไม่มีปก ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเป๋า ชายล่างสุดของเลื้อยบากเป็นรูปสามเหลี่ยมและเปิดด้านหลัง มีสายรัดตอนบนและตอนล่าง

(๑๐) เลื้อยก็กสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ ลักษณะเช่นเดียวกับเลื้อยก็กสีขาว

(๑๑) เลื้อยเข้ตอกแข็งหรืออกจีบสีขาว ข้อมือแข็ง ประกอบด้วยคอพับแข็งชั้นเดียวแบบปีกผีเสื้อ

(๑๒) เลื้อยกะลาสีน้ำเงินดำ ทำด้วยลัทธิลาดหรือเล็ร์จสีน้ำเงินดำ ลักษณะ และเครื่องประกอบเช่นเดียวกับเลื้อยกะลาสีสีขาว เว้นแต่เครื่องหมายยศและเครื่องหมายชั้นการศึกษาเป็นแถบ ทำด้วยไหมสีเหลืองรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมีและเครื่องหมายเหล่าปักด้วยไหมสีเหลือง

(๑๓) เลื้อยชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ ทำด้วยลัทธิลาดหรือเล็ร์จสีน้ำเงินดำ คอแบะแบบชายสามเหลี่ยม มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกเลื้อยมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๔ ดุม ที่อกเลื้อยเบื้องซ้ายมีกระเป่า ๑ กระเป่า และที่เอวเลื้อยมีกระเป่า ๒ ซ้าง ซ้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าเจาะไม่มีปก ชายเลื้อยที่ตะเข็บข้างเปิดไว้ข้างละ ๑๐ เซนติเมตร ประดับเครื่องหมายยศ เครื่องหมายเหล่า และเครื่องหมายชั้นการศึกษา ดังนี้

(ก) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ที่แขนเลื้อยด้านนอกข้างซ้ายกึ่งกลาง ระหว่างไหล่กับศอก ประดับเครื่องหมายยศเป็นบั้ง ทำด้วยแถบไหมสีเหลืองกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ปลายบั้ง ทั้งสองข้างห่างกัน ๑๐ เซนติเมตร ให้มุมบั้งขึ้นข้างบน รูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี และเครื่องหมายเหล่า ปักด้วยไหมสีเหลือง ตรงติดตรงกลางแขนเลื้อย

(ข) นักเรียนนายเรือ ที่ชายสุดคอแบะติดสาบลัทธิลาดสีขาว กว้าง ๔ เซนติเมตร ยาว ๗ เซนติเมตร มีรั้งดุมทำด้วยแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทองรองรับ เครื่องหมายชั้นการศึกษา

(ค) นายทหารสัญญาบัตร เครื่องหมายยศทำด้วยแถบไหมทองหรือ วัตถุเทียมไหมทอง ประดับรอบปลายแขนเลื้อยทั้ง ๒ ซ้าง คือ

นายเรือและนายนาวา มีขนาด ลักษณะ และจำนวนแถบ เช่นเดียวกับแถบบนอินทรรฐู เว้นแต่ขมวดวงกลมให้มีเส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๕ เซนติเมตร

พลเรือจัตวา มีแถบกว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ และเหนือแถบนี้นี้ มีแถบกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ขมวดเป็นวงกลม ๑ วง เส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๕ เซนติเมตร

พลเรือตรีขึ้นไป มีแถบกว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ และมีแถบ กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ประดับเหนือขึ้นไปมีจำนวนตามชั้นยศ ดังนี้

พลเรือตรี	๑	แถบ
พลเรือโท	๒	แถบ
พลเรือเอก	๓	แถบ
จอมพลเรือ	๔	แถบ

การประดับแถบ ให้แถบล่างสุดอยู่ห่างจากปลายลือพอสสมควร เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๖ เซนติเมตร เฉพาะแถบบนสุดขมวดเป็นวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๕ เซนติเมตร โดยให้ชายแถบที่ขมวดทับอยู่บนตัวไปทางหลัง

(๑๔) เลื้อสวมกันหนาว มีดังนี้

(ก) เลื้อสวมกันหนาว สำหรับพลทหาร นักเรียนจำและนายทหารประทวนชั้นจำ ทำด้วยลัทธิลาดสีน้ำเงินดำ เป็นเลื้อชั้นนอกคอแบะ ที่แนวอกเลื้อมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๔ ดุม ชายเลื้อยาวเพียงครึ่งขาท่อนบน

(ข) เลื้อสวมกันหนาว สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจำ นักเรียนนายเรือ และนายทหารสัญญาบัตร ทำด้วยลัทธิลาดสีน้ำเงินดำเป็นเลื้อโอเวอร์โคต ที่แนวอกเลื้อมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๔ ดุม มีแถบลัทธิลาดสีน้ำเงินดำรัดหลังปลายแถบขัดดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ข้างละ ๑ ดุม ชายเลื้อยาวครึ่งน่อง เลื้อแบบนี้ให้มีอิทธิพลตามชั้นยศประกอบด้วย

เลื้อสวมกันหนาวตาม (ก) และ (ข) ให้สวมทับเครื่องแบบปกติ เครื่องแบบโมสร เครื่องแบบกันหนาว หรือเครื่องแบบสำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

(๑๕) เลื้อสโมสรสีดำ ทำด้วยลัทธิลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ แบบแมสส์แจ็กเกต คอแบะแบบชายสามเหลี่ยมปาดเอว ระหว่างชายเลื้อกับคอเลื้อด้านหน้าตามทางดิ่ง มีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ ข้าง ข้างละ ๓ ดุม และประมาณแนวดุมคู่กลางที่ได้ชายพับแหลมด้านล่างสุด มีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่อีกข้างละ ๑ ดุม ดุมทั้งสองนี้มีสายสร้อยโลหะสีทองร้อยติดกัน มีเครื่องหมายยศที่ปลายแขนเลื้อทั้ง ๒ ข้าง เช่นเดียวกับเลื้อคอแบะสีน้ำเงินดำตาม (๑๓) (ค)

(๑๖) เลื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ ทำด้วยผ้าหรือลัทธิลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ คอเลื้อด้านหน้ามน มีปลอกคอทำด้วยผ้าสีขาวติดด้านใน (ถอดออกได้) ตัวเลื้อมีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๗ ดุม ระยะห่างของดุมระหว่างแถวช่วงบนกว้าง ช่วงล่างแคบ ที่เอวเลื้อมีกระเป่า ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเป่า เป็นกระเป่าเจาะไม่มีปีก ที่ตะเข็บหลังจากแนวเข็มขัดลงมา มีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๓ ดุม

การประดับคอเลื้อ เครื่องหมายยศ เครื่องหมายเหล่า และเครื่องหมายชั้นการศึกษา เป็นดังนี้

(ก) นายทหารประทวนชั้นพันจำ ที่ขอบคอเลื้อด้านบนโดยรอบจนจรดด้านหน้าติดแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๒ เซนติเมตร และที่ขอบคอเลื้อด้านล่างโดยรอบติดแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ปลายแขนเลื้อด้านหน้าทั้งสองข้างประดับเครื่องหมายยศเป็นบั้งตามชั้นยศ ทำด้วยแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ให้มุมบั้งขึ้นข้างบนระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

ให้กึ่งกลางกลุ่มปลายแถบเครื่องหมายยศห่างจากปลายแขนเสื้อ ๑๑ เซนติเมตร เหนือเครื่องหมายยศให้ปักเครื่องหมายเหล่านี้ด้วยไหมสีเหลือง ปลายแขนเสื้อด้านหลังตรงกับกึ่งกลางกลุ่มปลายแถบเครื่องหมายยศ ติดแถบไหมสีเหลืองกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ๑ แถบ

(ข) นักเรียนนายเรือ ที่ชอบคอเสื้อติดแถบไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองมีขนาดและลักษณะเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ด้านหน้าคอเสื้อทั้งสองข้างปักด้วยไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองเป็นรูปใบชัยพฤกษ์ ข้างละ ๑ ใบ กึ่งกลางคอเสื้อตรงกับอินทรีนุทั้งสองข้าง ติดรัดคุมทำด้วยแถบไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองรองรับคุมเครื่องหมายชั้นการศึกษา ปลายแขนเสื้อทั้งสองข้างโดยรอบติดแถบไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองกว้าง ๐.๖ เซนติเมตร ห่างจากปลายแขนเสื้อ ๑๑ เซนติเมตร ๑ แถบ

(ค) นายทหารสัญญาบัตร ที่ชอบคอเสื้อติดแถบไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองมีขนาดและลักษณะเช่นเดียวกับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า รอบคอเสื้อปักด้วยไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองเป็นรูปใบชัยพฤกษ์จำนวน ๘ ใบ ปลายแขนเสื้อด้านหน้าทั้งสองข้างติดแถบสีขาวยาวรูปชายแฉลบสามชาย ขอบแฉลบด้านบน ด้านล่าง และด้านชายแหลมติดแถบไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทอง กว้าง ๒ เซนติเมตร กึ่งกลางแฉลบในแนวตั้งติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๓ ดุม ระยะห่างพอสมควร ตรงกึ่งกลางแฉลบโดยรอบปลายแขนเสื้อทั้งสองข้างติดแถบไหมทองหรือวัตฤเทียมไหมทองเป็นรูปเครื่องหมายยศ มีขนาด ลักษณะและจำนวนเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศที่ประดับกับเสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ

(๑๗) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีแดง ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดหรือเลิร์จสีแดง คอเสื้อทำด้วยผ้าหรือสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ ด้านหน้านม มีปลอกคอทำด้วยผ้าสีขาวติดด้านใน (ถอดออกได้) ตัวเสื้อมีตะเข็บหลัง ๔ ตะเข็บ ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๗ ดุม ระยะห่างของดุมระหว่างแถวช่วงบนกว้างช่วงล่างแคบ ที่เอวเสื้อมีกระเป๋ ๒ ข้าง ข้างละ ๑ ใบ เป็นกระเป๋เจาะไม่มีปักที่ตะเข็บหลังจากแนวเข็มขัดลงมา มีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๓ ดุม

การประดับคอเสื้อ เครื่องหมายยศ และเครื่องหมายเหล่า เป็นดังนี้

(ก) พลทหาร ที่ชอบคอเสื้อด้านบนโดยรอบจนจรดด้านหน้าติดแถบไหมสีเหลืองกว้าง ๒ เซนติเมตร และที่ชอบคอเสื้อด้านล่างโดยรอบติดแถบไหมสีเหลืองกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ปลายแขนเสื้อทั้งสองข้างมีปลอกแขนทำด้วยผ้าหรือสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำยาว ๑๑ เซนติเมตร ปลอกแขนเสื้อด้านบนติดแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร โดยรอบที่แขนเสื้อด้านนอกข้างซ้าย กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกปักเป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี และเครื่องหมายเหล่าปักด้วยไหมสีเหลืองตรึงติดกับแขนเสื้อ โดยมีผ้าหรือสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำรองพื้น

(ข) นายทหารประทวนชั้นจ่า ประดับคอเสื้อและปลายแขนเสื้อ เช่นเดียวกับพลทหาร ที่แขนเสื้อด้านนอกข้างซ้ายกึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกประดับเครื่องหมายยศเป็นบั้ง รูปหางนกแซงแซวหักมุม ๑๒๐ องศา ทำด้วยแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ปลายบั้งทั้งสองข้าง ห่างกัน ๑๐ เซนติเมตร ให้มุมบั้งลงข้างล่าง ระยะห่างระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร เหนือบั้งมีรูปสมอ ภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมีและเครื่องหมายเหล่าปักด้วยไหมสีเหลืองตรงติดกับแขนเสื้อโดยมีผ้าหรือ ลักหลาดหรือเล็วจสีน้ำเงินดำรองพื้น

(ค) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ประดับคอเสื้อและปลายแขนเสื้อ เช่นเดียวกับพลทหาร ส่วนเครื่องหมายยศและเครื่องหมายเหล่า เช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ ของนายทหารประทวนชั้นพันจ่า โดยมีผ้าหรือลักหลาดหรือเล็วจสีน้ำเงินดำรองพื้น

(ง) นายทหารสัญญาบัตร ประดับคอเสื้อ ปลายแขนเสื้อ และ เครื่องหมายยศเช่นเดียวกับเสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำของนายทหารสัญญาบัตร ระหว่างแถบเครื่องหมายยศ สอดด้วยลักหลาดสีเหลือง

ข้อ ๑๑. กางเกง มี ๗ แบบ คือ

(๑) กางเกงกะลาสีสีขาว ผ่าเอวทั้งสองข้าง ชัดคุมข้างละ ๓ ดุม หรือจะใช้ซิปป แทนก็ได้ ที่ตะเข็บขวามีกระเป๋าคาะ ๑ กระเป๋า มีสายร่นที่เอวและชัดคุมข้างละ ๒ ดุม ปลายขากว้าง ไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๗ เซนติเมตร

(๒) กางเกงกะลาสีสีทากี ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงกะลาสีสีขาว

(๓) กางเกงกะลาสีสีน้ำเงินดำ ทำด้วยลักหลาดหรือเล็วจสีน้ำเงินดำ ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงกะลาสีสีขาว

(๔) กางเกงขายาวสีขาว แบบสากลไม่พับปลายขา ด้านหลังมีกระเป๋าคาะ ไม่มีปก ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเป๋า มีดุมปิดปากกระเป๋าคาะ ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๒๒ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๗ เซนติเมตร

(๕) กางเกงขายาวสีทากี ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีขาว

(๖) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ ทำด้วยลักหลาดหรือเล็วจสีน้ำเงินดำ ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีขาว

(๗) กางเกงแถบไหมทองและกางเกงแถบไหมสีเหลือง ทำด้วยผ้าหรือ ลักหลาดหรือเล็วจสีน้ำเงินดำ ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ เว้นแต่ที่แนวตะเข็บกางเกง ทางด้านนอกทั้งสองข้างติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง หรือแถบไหมสีเหลือง ขนาดต่างกันคือ

พลทหารและนายทหารประทวน แแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๑.๘ เซนติเมตร

นักเรียนนายเรือ แแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๒.๔

เซนติเมตร

นายทหารสัญญาบัตร แแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๓.๒

เซนติเมตร

ข้อ ๑๒. เข็มขัดสีดำ ตัวเข็มขัดทำด้วยหนังหรือด้ายถักสีดำกว้าง ๓.๒ เซนติเมตร เป็นเข็มขัดรัด ถ้าทำด้วยหนังปลายสายมนแหลม ถ้าทำด้วยด้ายถักปลายสายตัดตรงหุ้มด้วยวัตถุสีดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน กว้าง ๓.๖ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีลายคุณรูปวงไบชัษพฤกษ์ ตรงกลางมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี

สำหรับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ของพลทหาร นายทหารประทวน และนักเรียนนายเรือให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านนอกติดแถบสามแถบ แถบริม ๒ ข้าง กว้างแถบละ ๐.๖ เซนติเมตร แถบกลาง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้แถบไหมสีเหลือง นักเรียนนายเรือใช้แถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทอง ปลายมีขอทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวเกาะติดกับหัวเข็มขัด หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน กว้าง ๕.๒ เซนติเมตร ยาว ๖.๒ เซนติเมตร มีลายคุณรูปวงไบชัษพฤกษ์ตรงกลางมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอก และใช้ติดซองกระบี่ หรือซองดาบปลายปืนในโอกาสที่คาดกระบี่ หรือถือปืนประกอบด้วย

สำหรับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ของนายทหารสัญญาบัตร ให้ใช้เข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านนอกติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง ปลายมีขอทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวเกาะติดกับหัวเข็มขัด หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองรูปกลมเส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ เซนติเมตร มีลายคุณรูปวงไบชัษพฤกษ์ตรงกลางมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอก และใช้ติดซองกระบี่ในโอกาสที่คาดกระบี่ ประกอบด้วย

ข้อ ๑๓. ทวี คันชีพสำหรับทหารรักษาพระองค์ มีดังนี้

(ก) สำหรับพลทหาร นายทหารประทวน และนักเรียนนายเรือ ปลายสะพายทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านนอกติดแถบสามแถบ แถบริม ๒ ข้าง กว้างแถบละ ๐.๖ เซนติเมตร แถบกลางกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้แถบไหมสีเหลือง นักเรียนนายเรือใช้แถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทอง ปลายสายสะพายทั้งสองข้างมีห่วงทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวกับคันชีพ คันชีพทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว

รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑๕ เซนติเมตร มีฝาปิดข้างคันชีพทั้งสองข้างมีห่วงทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวกับสายสะพายรอบฝาคันชีพติดแถบกว้าง ๑.๒ เซนติเมตร สำหรับพลทหารและนายทหารประทวนใช้แถบไหมสีเหลือง นักเรียนนายเรือใช้แถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทอง กึ่งกลางฝาคันชีพมีตราพระปรมาภิไธยย่อ ภปร มีรูปจักรีเหนือ ภปร ภายใต้พระมหามงกุฏ ทำด้วยโลหะสีทอง

(ข) สำหรับนายทหารสัญญาบัตร สายสะพายทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำกว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านนอกติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง ปลายสายสะพายทั้งสองข้างมีห่วงทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวกับคันชีพ คันชีพทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑๕ เซนติเมตร มีฝาปิดข้างคันชีพทั้งสองข้างมีห่วงทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวกับสายสะพาย ขอบฝาคันชีพด้านล่างทั้งสองข้างติดรูปลายกระหนกทำด้วยโลหะสีทอง รอบฝาคันชีพติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร กึ่งกลางฝาคันชีพมีตราพระปรมาภิไธยย่อ ภปร มีรูปจักรีเหนือ ภปร ภายใต้พระมหามงกุฏทำด้วยโลหะสีทอง

ข้อ ๑๓. ดุมโลหะสีทอง มีลายดุนรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฏขนาดเล็ก เส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ขนาดใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลาง ๓ เซนติเมตร

ข้อ ๑๔. รองเท้า มี ๒ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มสันหนังสีดำหรือสีชาวนิดผูกเชือก

(๒) รองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำชนิดผูกเชือก หรือสายรัดหรือยึดข้าง และซิป

รองเท้าทุกแบบต้องมีสัน และไม่มีลวดลาย

ข้อ ๑๕. ถุงเท้า ให้ใช้สีเดียวกับรองเท้า

ข้อ ๑๖. สนับแข้งสูงครึ่งน่อง ทำด้วยผ้าใบสีขาวหรือสี kaki มีสายรัดตอนบนและล่างตามแบบราชนาวี

ข้อ ๑๗. กระเป๋ มีดังนี้

(๑) กระเป๋นักเรียนนายเรือ มีลักษณะตามแบบราชนาวียาว ๔๐ เซนติเมตร ปลายด้ามเป็นรูปหัวช้างทำด้วยโลหะสีทอง

(๒) กระเป๋นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ลักษณะตามแบบราชนาวี ยาวประมาณ ๔๕ เซนติเมตร มีโครงทำด้วยโลหะสีทอง มีลายฉลุ มีหูไหมสีเหลืองประกอบด้วยปลายด้ามเป็นรูปหัวช้างทำด้วยโลหะสีเดียวกับโครง ฝักทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำมีเครื่องประกอบ และมีห่วงทำด้วยโลหะสีทอง ๒ ห่วง

(๓) กระเป๋นายทหารสัญญาบัตร ลักษณะเช่นเดียวกับกระเป๋นายทหารประทวนชั้นพันจ่า เว้นแต่หูทำด้วยไหมทองขัดไหมสีน้ำเงินดำ

ข้อ ๑๘. สายกระบี่ ทำด้วยหนังสีดำเป็น ๒ สาย กว้างสายละ ๑.๕ เซนติเมตร ตอนบนมีขอสำหรับแขวนกับเข็มขัด ตอนล่างมีขอชนิดแหวนสำหรับเกี่ยวกับกระบี่ สำหรับนายทหารสัญญาบัตร เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ เครื่องแบบเต็มยศ และเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ทำด้วยลัทธิลาดกว้าง ๑.๕ เซนติเมตร มีแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ตรงตรงกลางตามยาวด้านนอก

ข้อ ๑๙. ช่องกระบี่ สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า และนายทหารสัญญาบัตร ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาวหรือสีดำตอนบนมีสาย ๒ สาย สำหรับแขวนติดกับเข็มขัด

สำหรับนักเรียนนายเรือ ผู้ทำหน้าที่บังคับบัญชาในการสวนสนาม เมื่อแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ใช้ช่องกระบี่ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีขาว ตอนบนมีสาย ๒ สาย สำหรับแขวนติดกับเข็มขัด

สำหรับนายทหารสัญญาบัตร เมื่อแต่งเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ใช้ช่องกระบี่ทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ ด้านนอกติดแถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร

ส่วนที่ ๓

อินทรรูและเครื่องหมายยศ

ข้อ ๒๐. อินทรรู มีดังนี้

(๑) อินทรรูสำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า และนายทหารสัญญาบัตร ชั้นนายเรือและนายนาวา เป็นอินทรรูแข็งทำด้วยลัทธิลาดสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลายรวบ กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๒ เซนติเมตร ที่ปลายรวบติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม

(๒) อินทรรูสำหรับนักเรียนนายเรือ ลักษณะเช่นเดียวกับอินทรรูตาม (๑) เว้นแต่มีแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทองกว้าง ๐.๖ เซนติเมตร ตรงที่กึ่งกลางอินทรรูตามยาว

(๓) อินทรรูสำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลเรือและจอมพลเรือ ลักษณะเช่นเดียวกับอินทรรูตาม (๑) เว้นแต่เหล่าทหารแพทย์ทำด้วยลัทธิลาดสีแดงและมีแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทองตรงด้านบนเต็มแผ่นอินทรรู

(๔) อินทรรูสำหรับพลทหาร สังกัดกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์

กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เป็นอินทราวุธแข็ง ทำด้วยล็กหลาดสีน้ำเงินดำ เป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้า ปลายรวบ กว้าง ๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๒ เซนติเมตร ที่ปลายรวบติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม ขอบอินทราวุธติดแถบไหมสีเหลือง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร โดยรอบ เว้นด้านไหล่

(๕) อินทราวุธสำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่า สังกัดกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เป็นอินทราวุธแข็งแบบอินทราวุธพิเศษชั้นนายเรือถึงนาวาตรี ทำด้วยล็กหลาดสีน้ำเงินดำ มีสายไหมสีเหลืองขัดเป็นเกลียวเชือก ๒ เกลียว ติดที่ขอบด้านข้าง อินทราวุธโดยรอบด้านค้อมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม

(๖) อินทราวุธสำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า สังกัดกองนักเรียนนายเรือ รักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เช่นเดียวกับอินทราวุธสำหรับนายทหารประทวนชั้นจ่า สังกัดกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

(๗) อินทราวุธสำหรับนักเรียนนายเรือ และนายทหารสัญญาบัตร สังกัดกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เมื่อแต่งเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์ หรือเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ เช่นเดียวกับอินทราวุธพิเศษชั้นนาวาโทขึ้นไป

(๘) อินทราวุธอ่อน สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า นักเรียนนายเรือ และนายทหารสัญญาบัตร เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติลำลองคอพับ ทำด้วยผ้าชนิดและสีเดียวกับเสื้อเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมเรียวยาวจากทางด้านไหล่ไปทางคอ ปลายรวบเช่นเดียวกับอินทราวุธตาม (๑) ทางด้านไหล่กว้าง ๕ เซนติเมตร เย็บติดกับเสื้อเป็นรูปสี่เหลี่ยมมีเส้นทะแยงมุมระยะห่างจากทางด้านไหล่ไปทางด้านคอ ๕ เซนติเมตร ด้านคอกว้าง ๔ เซนติเมตร ตอนปลายขัดดุม

ข้อ ๒๑. เครื่องหมายยศ มีดังนี้

(๑) นายทหารประทวนชั้นจ่า มี ๒ แบบคือ

(ก) สำหรับเสื้อกะลาสี เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซวทำด้วยแถบสักทาลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร หักมุม ๑๒๐ องศา ปลายบั้งทั้ง ๒ ข้างห่างกัน ๘ เซนติเมตร เหนือบั้งมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี ปักด้วยไหมสีเดียวกับบั้งตรงบนแผ่นผ้าสีเดียวกับเสื้อแผ่นผ้านี้เย็บติดตรงกลางแขนเสื้อด้านนอกเหนือข้อศอกข้างซ้าย กึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอกมุมบั้งอยู่ด้านล่าง มีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

จ่าตรี ๑ บั้ง

จ่าโท ๒ บั้ง

จ่าเอก ๓ บั้ง

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดซ้อนกันขึ้นไปตามส่วนยาวของแขนเสื้อ ท่อนบน เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๕ เซนติเมตร

(ข) สำหรับเสื้อซบใน เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซว ปักด้วยไหมสีน้ำเงินดำ ตรงกลางแขนเสื้อด้านนอกเหนือข้อศอกข้างซ้ายกึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอก กว้าง ๐.๓ เซนติเมตร หักมุม ๑๒๐ องศา ปลายบั้งทั้งสองข้างห่างกัน ๘ เซนติเมตร มุมบั้งอยู่ด้านล่าง มีจำนวนบั้งตาม (ก)

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดซ้อนกันขึ้นไปตามส่วนยาวของแขนเสื้อ ท่อนบน เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๓ เซนติเมตร

(๒) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซว ทำด้วยแถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร หักมุม ๑๓๐ องศา ตรงตามขวางบนอินทรรณูทั้ง ๒ ข้าง หันมุมแหลมไปทางด้านคอ ปลายบั้งห่างจากต้นอินทรรณูทางด้านไหล่ ๐.๓ เซนติเมตร มีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

พันจ่าตรี ๑ บั้ง

พันจ่าโท ๒ บั้ง

พันจ่าเอก ๓ บั้ง

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดซ้อนกันขึ้นทางด้านคอตามส่วนยาวของอินทรรณู โดยเว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๓ เซนติเมตร

(๓) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรือและนายนาวา เป็นแถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ขมวดเป็นวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๔ เซนติเมตร

โดยให้ชายแถบที่ขมวดทับอยู่บนตัวตวัดไปทางหลัง เรียกว่าแถบขมวดแถบไหมทองหรือวัตตุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร เรียกว่า แถบใหญ่ และแถบไหมทองหรือวัตตุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร เรียกว่า แถบเล็ก ตรึงตามขวางบนอินทรรนุทั้งสองข้าง เริ่มต้นห่างจากต้นอินทรรนุด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร มีจำนวนแถบตามชั้นยศ คือ

เรือตรี	แถบขมวด ๑ แถบ
เรือโท	แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ
เรือเอก	แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบใหญ่ ๑ แถบ
นาวาตรี	แถบขมวด ๑ แถบ แถบใหญ่ ๑ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ แทรกอยู่ระหว่างกลาง
นาวาโท	แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบใหญ่ ๒ แถบ
นาวาเอก	แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบใหญ่ ๓ แถบ

ในกรณีที่มีแถบมากกว่า ๑ แถบ ให้แถบขมวดอยู่เหนือแถบอื่นไปทางด้านคอ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

(๔) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลเรือและจอมพลเรือเป็นรูปจักรทำด้วยโลหะสีเงิน จักรจอมพลเรือเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๒ เซนติเมตร จักรนายพลเรือเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๘ เซนติเมตร ประดับบนอินทรรนุทั้งสองข้าง เริ่มต้นห่างจากต้นอินทรรนุทางด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร มีจำนวนจักรตามชั้นยศ คือ

พลเรือจัตวา	๑ จักร	ประดับกึ่งกลางด้านกว้าง
พลเรือตรี	๒ จักร	ประดับเรียงตามขวาง
พลเรือโท	๓ จักร	ประดับเป็นรูปสามเหลี่ยมให้ด้านฐานอยู่ด้านไหล่
พลเรือเอก	๔ จักร	ประดับเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน ให้มุมแหลมวางตามยาว
จอมพลเรือ	๕ จักร	ประดับเป็นรูปวงกลม ภายในมีรูปครุฑไขว้และพวงใบชัยพฤกษ์ทำด้วยโลหะสีเงิน ให้ปลายครุฑเฉียงไปทางด้านคอ

(๕) เครื่องหมายยศสำหรับระดับชายคอเสื้อคอพับทั้งสองข้าง มีดังนี้

(ก) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซวทำด้วยโลหะสีทอง กว้าง ๐.๒ เซนติเมตร ทักมุม ๑๓๐ องศา ปลายบั้งทั้งสองข้างห่างกัน ๑.๕ เซนติเมตร มุมบั้งอยู่เบื้องบนมีจำนวนบั้งตาม (๒) เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๒ เซนติเมตร

๒๑๓

(ข) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายเรือและนายนาวา เป็นรูปชิตทำด้วย โลหะสีเงิน กว้าง ๐.๖๕ เซนติเมตร ยาว ๑.๗ เซนติเมตร เรียกว่าชิตใหญ่ และกว้าง ๐.๓๕ เซนติเมตร ยาว ๑.๗ เซนติเมตร เรียกว่าชิตเล็ก มีจำนวนชิตตามชั้นยศ คือ

เรือตรี ชิตใหญ่ ๑ ชิต

เรือโท ชิตใหญ่ ๑ ชิต กับชิตเล็ก ๑ ชิต ให้ชิตเล็กอยู่ทางด้านหลัง

เรือเอก ชิตใหญ่ ๒ ชิต

นาวาตรี ชิตใหญ่ ๒ ชิต กับชิตเล็ก ๑ ชิต แทรกอยู่ระหว่างกลาง

นาวาโท ชิตใหญ่ ๓ ชิต

นาวาเอก ชิตใหญ่ ๔ ชิต

ในกรณีที่มีชิตมากกว่า ๑ ชิต ให้ติดขนานกันตามส่วนยาว เว้นระยะระหว่างชิต ๐.๓ เซนติเมตร ปลายชิตทั้งสองข้าง มีโลหะสีเงิน กว้าง ๐.๑ เซนติเมตร เชื่อมติดกัน

(ค) นายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลเรือและจอมพลเรือ เป็นรูปจักรเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ เซนติเมตร ทำด้วยโลหะสีเงิน มีจำนวนจักรตาม (๔)

ส่วนที่ ๔

เครื่องหมายพรรค เครื่องหมายเหล่าและเครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๒๒. เครื่องหมายพรรคและเครื่องหมายเหล่าสำหรับพลทหาร นักเรียนจำ และนายทหารประทวน มีดังนี้

(๑) พรรคนาวิน

เหล่าปืนใหญ่ รูปปืนใหญ่ไขว้

เหล่าตอร์ปิโด รูปตอร์ปิโดไขว้

เหล่าทุ่นระเบิด รูปทุ่นระเบิด

เหล่าสามัญ รูปพังกา

เหล่าสัญญาณ	(พนักงานเรดาร์	รูปศรกับจอบเรดาร์
	) พนักงานโซนาร์	รูปศรไขว้กับหูฟัง
	(วิทย์	รูปสายฟ้ากับปีก
	) ทักษณสัญญาณ	รูปธงสองมือ
	(แตรเดี่ยว	รูปแตรสั้น
เหล่าอุทกศาสตร์		รูปสามเหลี่ยมล้อมลูกโลก

(๒) พรรคกลิน

เหล่าเครื่องจักรไอน้ำ	)	รูปใบจักรเรือ
เหล่าเครื่องยนต์		
เหล่าเครื่องไฟฟ้า		

(๓) พรรคนาวิกโยธิน

เหล่าทหารราบ		รูปปืนเล็กยาวไขว้
เหล่าทหารปืนใหญ่	)	รูปปืนใหญ่ไขว้
เหล่าทหารขนส่ง	)	เรือเล็ก (สามัญ รูปพังงา
		ช่างกล (รูปใบจักรเรือ
		รถ รูปกงล้อ
เหล่าทหารช่าง		รูปพลั่วและค้อนไขว้
เหล่าทหารสื่อสาร		รูปสายฟ้ากับปืนเล็กยาว

(๔) พรรคพิเศษ

เหล่าทหารสารบรรณ	รูปปากกาไขว้
เหล่าทหารพลาธิการ	รูปลูกกุญแจไขว้
เหล่าทหารการเงิน	รูปปากกาและลูกกุญแจไขว้
	กับมีวงเงินเหรียญล้อมรอบ
เหล่าทหารพระธรรมนุญ	รูปพระศูลพาท์กับสมอ
เหล่าทหารสรรพาวุธ	รูปปืนตอร์ปิโดและค้อนไขว้

	)	ทั่วไป	รูปเฟืองจักร
เหล่าทหารช่างยุทธโยธา	)	ช่างเขียน	รูปวงเวียนกับ ไม้ฉากไขว้
	)	ช่างอิเล็กทรอนิกส์	รูปดาวกับวิถี
	)	ช่างไฟฟ้าสื่อสาร	รูปโทรศัพท์กับ อามาเจอร์
เหล่าทหารวิทยาศาสตร์		รูปโครงสร้างของเบนซิน	ประกอบกับ วงจรรีเลย์ตรอน
เหล่าทหารดุริยางค์		รูปพิณฝรั่ง	
เหล่าทหารแพทย์		รูปพญานาคพันไม้เท้า	
เหล่าทหารอวุตุนิยมวิทยา		รูปถ้วยวัดลมประกอบกับ	ศรลม

เครื่องหมายเหล่าสำหรับพลทหาร นักเรียนจ่า และนายทหารประทวนชั้นจ่า ปักด้วยด้ายหรือไหมสีน้ำเงินดำที่แขนเสื้อกะลาสีข้างซ้ายเหนือบั้ง ได้รูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี สำหรับนักเรียนดุริยางค์ให้ใช้เครื่องหมายเหล่าทหารดุริยางค์ สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ทำด้วย โลหะสีทอง กว้าง ๓ เซนติเมตร ติดที่กึ่งกลางอินทรวงูทั้ง ๒ ข้าง ระหว่างดุมกับมุมบั้งอันบน

ข้อ ๒๓. เครื่องหมายพรรค และเครื่องหมายเหล่า สำหรับนักเรียนนายเรือ และ นายทหารสัญญาบัตร ใช้สีกษัตริย์ดังนี้

พรรคนาวิน	)	สีน้ำเงินดำ
พรรคกลิน	)	สีม่วง
พรรคนาวิกโยธิน	)	สีเหลือง
เหล่าทหารสารบรรณ	)	
เหล่าทหารพลาริการ	)	สีขาว
เหล่าทหารการเงิน	)	
เหล่าทหารพระธรรมนูญ		สีฟ้า
เหล่าทหารสรรพาวุธ		สีเทา
เหล่าทหารช่างยุทธโยธา		สีเลือดหมู
เหล่าทหารวิทยาศาสตร์		สีเขียวแก่
เหล่าทหารดุริยางค์		สีแสด
เหล่าทหารแพทย์		สีแดง

สำหรับนักเรียนนายเรือ เป็นแถบ กว้าง ๑ เซนติเมตร สอดใต้แถบไหมทอง หรือวัตถุเทียมไหมทองบนอินทรรณูทั้ง ๒ ข้าง

สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นเรือตรี เป็นแถบสอดใต้แถบเครื่องหมายยศ บนอินทรรณูด้านไหล่ทั้ง ๒ ข้าง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นเรือโทถึงนาวาเอก เป็นแถบสอดระหว่างแถบเครื่องหมายยศบนอินทรรณูทั้ง ๒ ข้าง

ในกรณีประดับเครื่องหมายยศที่ปลายแขนเสื้อ ให้สอดสักหลาดสีเครื่องหมาย พรรคและเครื่องหมายเหล่าเช่นเดียวกับที่สอดไว้บนอินทรรณู

ข้อ ๒๔. เครื่องหมายพิเศษ มีดังนี้

(๑) นายทหารที่ดำรงตำแหน่งเสนาธิการ ฝ่ายเสนาธิการหรือตำแหน่ง ซึ่งกำหนดว่าเป็นตำแหน่งฝ่ายเสนาธิการ ให้ใช้สายยงยศไหมทองขัดไหมสีน้ำเงินดำ หรือไหมสีเหลือง ขัดไหมสีน้ำเงินดำเป็นสายถัก ๑ เส้น ประกอบด้วยตุ้มโลหะสีทอง ๑ ตุ่ม สายเกลี้ยง ๒ เส้น ปลายสายรวม ติดใต้อินทรรณูข้างขวาสำหรับสายถักให้คล้องใต้แขนขวาผ่านหน้าอก สำหรับสายเกลี้ยงทำเป็นบ่วงคล้อง ใต้แขนขวา ๑ เส้น ส่วนอีก ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงผ่านหน้าอกมารวมกับปลายสายถักที่ตุ้มอกเสื้อ ให้ตุ้มโลหะ สีทองอยู่ที่อกเสื้อ ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอกปิดคล้องที่ตุ้มเสื้อเม็ดที่หนึ่ง ถ้าเป็นเสื้อชั้นนอกคอกแยะหรือ เสื้อโสมสรคล้องใต้ชายพับประมาณแนวเดียวกับตุ้มเม็ดที่หนึ่งของเสื้อชั้นนอกคอกปิด

สายยงยศทำด้วยไหมทองขัดไหมสีน้ำเงินดำหรือไหมสีเหลืองขัดไหมสีน้ำเงินดำ ใช้ประกอบกับเครื่องแบบดังนี้

(ก) เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติกากีคอแยะ ซึ่งประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบโสมสร เครื่องแบบกันหนาว ที่ประกอบด้วยเสื้อชั้นนอกคอกแยะสีน้ำเงินดำ หรือเครื่องแบบสำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว ที่ประกอบด้วยเสื้อโสมสรสีดำ หรือเสื้อชั้นนอกคอกแยะสีน้ำเงินดำ ใช้สายยงยศไหมทองขัดไหมสีน้ำเงินดำ

(ข) เมื่อแต่งเครื่องแบบปกติขาวหรือเครื่องแบบปกติกากีคอแยะ ซึ่งไม่ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองขัดไหมสีน้ำเงินดำ

(ค) เมื่อแต่งเครื่องแบบที่ประกอบด้วยเสื้อคอกพับซึ่งประดับอินทรรณู และเครื่องหมายยศตามข้อ ๒๐. และข้อ ๒๑. ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองขัดไหมสีน้ำเงินดำ ๑ เส้น ทำเป็น บ่วงผ่านหน้าอก มาคล้องที่ตุ้มอกเสื้อเม็ดที่สอง ปลายสายรวมติดใต้อินทรรณูข้างขวา

๒๑๗)

(๒) นายทหารคนสนิทหรือนายธง ให้ใช้สายยงยศไหมทองขัดไหมสีน้ำเงินดำ หรือไหมสีเหลืองขัดไหมสีน้ำเงินดำ เป็นสายถัก ๑ เส้น ประกอบด้วยตุ้มโลหะสีทอง ๑ ตุ้ม ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้อินทรรูข่างขวา ให้ตุ้มโลหะสีทองอยู่ด้านหน้า

ส่วนเครื่องแบบชนิดใดจะประดับสายยงยศไหมทองขัดไหมสีน้ำเงินดำ หรือไหมสีเหลืองขัดไหมสีน้ำเงินดำ ให้อนุโลมตาม (๑) (ก) หรือ (ข)

เมื่อแต่งเครื่องแบบที่ประกอบด้วยเสื้อคอพับซึ่งประดับอินทรรู และเครื่องหมายยศตามข้อ ๒๐. และข้อ ๒๑. ใช้สายยงยศไหมสีเหลืองขัดไหมสีน้ำเงินดำ ๑ เส้น ทำเป็นบ่วงคล้องใต้แขนขวา ปลายสายรวมติดใต้อินทรรูข่างขวา

นายทหารที่ดำรงตำแหน่งที่ต้องใช้สายยงยศสำหรับเสนาธิการ และมีตำแหน่งเป็นนายทหารคนสนิทหรือนายธงด้วย ให้ประดับแต่สายยงยศสำหรับเสนาธิการแต่อย่างเดียว

(๓) นายทหารที่ใช้สายยงยศตาม (๑) หรือ (๒) เมื่อแต่งเครื่องแบบที่ประกอบด้วยเสื้อไม่มีอินทรรู ให้มีอินทรรูพิเศษเฉพาะด้านที่ติดสายยงยศ และในโอกาสที่ต้องประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย ให้มีอินทรรูพิเศษด้านที่คล้องสายสะพายนั้นด้วย ส่วนนายทหารที่มีได้ใช้สายยงยศตาม (๑) หรือ (๒) คงให้มีอินทรรูพิเศษเฉพาะด้านที่คล้องสายสะพาย

อินทรรูพิเศษ มี ๒ แบบคือ

(ก) ชั้นนายเรือถึงนาวาตรี ทำด้วยลัทธิลาดสีน้ำเงินดำตามแบบราชนาวิ ด้านไหล่มีไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทองขัดกันเป็นรูปห้วง ๓ ห้วง ด้านคอมีตุ้มโลหะสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม

(ข) ชั้นนาวาโทขึ้นไป ถักด้วยไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง เป็นแผ่นอินทรรูตามแบบราชนาวิ ด้านคอมีตุ้มโลหะสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม

(๔) ทหารประจำเรือพระที่นั่ง ให้มีเครื่องหมายเป็นแผ่นโลหะรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อในองค์พระมหากษัตริย์รัชกาลปัจจุบัน กับพระมหามงกุฎประดับที่อกเสื้อตอนบนเบื้องขวา สำหรับนายทหารสัญญาบัตรทำด้วยโลหะสีเงิน สำหรับทหารต่ำกว่านายทหารสัญญาบัตรทำด้วยโลหะสีทอง

(๕) ทหารที่ทำหน้าที่สารวัตรทหาร ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ให้ใช้ปลอกแขนทำด้วยลัทธิลาดสีแดง กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ประกอบด้วยตัวอักษร สห ตัวอักษรสูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ทำด้วยลัทธิลาดสีขาวเย็บติดกึ่งกลาง สวมทับแขนเสื้อตรงกึ่งกลางต้นแขนขวา ให้ตัวอักษรอยู่ด้านนอก

(๖) นักเรียนนายเรือ ให้มีเครื่องหมายชั้นการศึกษาเป็นดุมเกลี้ยง ทำด้วยโลหะสีทอง รูปมะนาวตัดคว่ำ ติดที่คอเสื้อเครื่องแบบทั้ง ๒ ข้าง โดยมีรั้งดุมทำด้วยด้ายถักสีขาวรองรับดุมเครื่องหมายชั้น มีจำนวนดุมตามชั้นการศึกษา คือ

ชั้นปีที่หนึ่ง	๑	ดุม
ชั้นปีที่สอง	๒	ดุม
ชั้นปีที่สาม	๓	ดุม
ชั้นปีที่สี่	๔	ดุม
ชั้นปีที่ห้า	๕	ดุม
ชั้นปีที่หก	๖	ดุม

นักเรียนนายเรือที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้านักเรียน ให้มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสมอ ๓ ตัว ประกอบกันเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ไขว้กับจักรขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๔ เซนติเมตร อยู่ภายใต้พระมหามงกุฎประดับที่กึ่งกลางอินทรวงูทั้ง ๒ ข้าง ผู้ที่มีตำแหน่งเป็นหัวหน้ากราบให้มีเครื่องหมายเช่นเดียวกับหัวหน้านักเรียน ประดับที่กึ่งกลางอินทรวงูเฉพาะข้างขวา ผู้ที่มีตำแหน่งเป็นนายภาคให้มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสมอ ๓ ตัว ประกอบกันเป็นวงกลมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ไขว้กับจักรขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๔ เซนติเมตร ประดับที่กึ่งกลางอินทรวงูเฉพาะข้างขวา และผู้ที่มีตำแหน่งเป็นนายตอน ให้มีเครื่องหมายทำด้วยโลหะสีเงินเป็นรูปสมอ ๓ ตัว ประกอบกันเป็นวงกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เซนติเมตร ประดับที่กึ่งกลางอินทรวงูเฉพาะข้างขวา

(๓) นักเรียนจำ ให้มีเครื่องหมายชั้นการศึกษาเป็นแถบทำด้วยล็กหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร ยาว ๗ เซนติเมตร เฉียง ๔๕ องศา ประดับที่แขนเสื้อข้างซ้ายใต้เครื่องหมายเหล่า มีจำนวนแถบตามชั้นการศึกษา คือ

ชั้นปีที่หนึ่ง	๑	แถบ
ชั้นปีที่สอง	๒	แถบ
ชั้นปีที่สาม	๓	แถบ

ในกรณีที่มีแถบมากกว่า ๑ แถบ ให้เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

(๔) นักเรียนดุริยางค์ ให้มีเครื่องหมายชั้นการศึกษาเป็นแถบตามนอนทำด้วยล็กหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร ยาว ๔ เซนติเมตร ประดับที่แขนเสื้อข้างซ้ายใต้เครื่องหมายเหล่า มีจำนวนแถบตามชั้นการศึกษา คือ

ชั้นปีที่หนึ่ง	๑	แถบ
ชั้นปีที่สอง	๒	แถบ
ชั้นปีที่สาม	๓	แถบ

๒๑๕

ชั้นปีที่สี่ ๔ แถบ

ชั้นปีที่ห้า ๕ แถบ

ในกรณีที่มีแถบมากกว่า ๑ แถบ ให้เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๓ เซนติเมตร

(๙) นักเรียนนายเรือและทหารในกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กองบังคับการกรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กรมนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กรมนาวิกโยธิน ให้มีเครื่องหมายเป็นแผ่นโลหะสีทองรูปอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภปร ประดับที่อกเสื้อตอนบนเบื้องขวา

หมวด ๒

เครื่องแบบทหารหญิง

ส่วนที่ ๑

ชนิดของเครื่องแบบ

ข้อ ๒๕. เครื่องแบบพลทหาร และนายทหารประทวนชั้นจ่า มี ๙ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาวคอเปิด ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อคอเปิดสีขาว

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๒) เครื่องแบบปกติขาวคอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อคอพับสีขาว และให้ผูกผ้าผูกคอสีดำห้อยชายทั้งสองข้าง

เสมุดุมเม็ดที่สอง

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) เข็มขัดสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๓) เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิด ประกอบด้วย

- (ก) หมวกพับปีก
- (ข) เสื้อคอเปิดสีขาว
- (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๔) เครื่องแบบปกติลำลองคอพับ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกพับปีก
- (ข) เสื้อคอพับสีขาว และให้ผูกผ้าผูกคอสีดำห้อยชายทั้งสองข้าง

เสื้อมุดมเม็ดที่สอง

- (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
- (ง) เข็มขัดสีดำ
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๕) เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิดน้ำเงินดำ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกหนีบน้ำเงินดำ
- (ข) เสื้อคอเปิดสีน้ำเงินดำ
- (ค) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ
- (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

(๖) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาวคอเปิด เว้นแต่ให้ใช้

ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อนประกอบด้วย

(๗) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ

(๘) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย

- (ก) หมวกพับปีก
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

- (ค) กระโปรงสีขาว
- (ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

๒๒๑

(๙) เครื่องแบบปกติน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

ข้อ ๒๖. เครื่องแบบนายทหารประทวนชั้นพันจ่า มี ๑๐ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาวคอแบะ ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาว และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๒) เครื่องแบบปกติขาวคอเปิด ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อคอเปิดสีขาว

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๓) เครื่องแบบปกติขาวคอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อคอพับสีขาว และให้ผูกผ้าผูกคอสีดำห้อยชายทั้งสองข้าง

เสมอตุ้มเม็ดที่สอง

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) เข็มขัดสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

๒๒๒

- (๔) เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิด ประกอบด้วย
- (ก) หมวกพับปีก
  - (ข) เสื้อคอเปิดสีขาว
  - (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
  - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบปกติลำลองคอพับ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกพับปีก
  - (ข) เสื้อคอพับสีขาว และให้ผูกผ้าผูกคอสีดำห้อยชายทั้งสองข้าง
  - (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิดน้ำเงินดำ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกหนีบสีน้ำเงินดำ
  - (ข) เสื้อคอเปิดสีน้ำเงินดำ
  - (ค) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ
  - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๗) เครื่องแบบครึ่งยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติขาวคอแบะ
- (๘) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบครึ่งยศ
- (๙) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย
- (ก) หมวกพับปีก
  - (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

เสมอตุ้มเม็ดที่สอง

และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

- (ค) กระโปรงสีขาว
- (ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

๒๒๓

(๑๐) เครื่องแบบปกติน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

ข้อ ๒๗. เครื่องแบบนายทหารสัญญาบัตร มี ๑๒ ชนิด คือ

(๑) เครื่องแบบปกติขาวคอแบะ ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาว และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๒) เครื่องแบบปกติขาวคอเปิด ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อคอเปิดสีขาว

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

(๓) เครื่องแบบปกติขาวคอพับ ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อคอพับสีขาว และให้ผูกผ้าผูกคอสีดำห้อยชายทั้งสองข้าง

เสมอดุมเม็ดที่สอง

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) เข็มขัดสีดำ

(จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

- (๔) เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิด ประกอบด้วย
- (ก) หมวกพับปีก
  - (ข) เสื้อคอเปิดสีขาว
  - (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
  - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๕) เครื่องแบบปกติลำลองคอพับ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกพับปีก
  - (ข) เสื้อคอพับสีขาว และให้ผูกผ้าผูกคอสีดำห้อยชายทั้งสองข้าง

เสื้อมุดมเม็ดที่สอง

- (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
  - (ง) เข็มขัดสีดำ
  - (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๖) เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิดน้ำเงินดำ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกหนีบน้ำเงินดำ
  - (ข) เสื้อคอเปิดสีน้ำเงินดำ
  - (ค) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ
  - (ง) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ
- (๗) เครื่องแบบครึ่งยศ ประกอบด้วย
- (ก) หมวกพับปีก
  - (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีขาว และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนกะลาสีประกอบด้วย

- (ค) กระโปรงสีน้ำเงินดำ
- (ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน
- (จ) รองเท้าหุ้มส้นหนังสีดำ

สำหรับนายทหารหญิงพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบครึ่งยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีน้ำเงินดำ

- (ค) กระโปรงยาวสีดำ
- (ง) คันซีพและเข็มขัด
- (จ) ถุงเท้ายาวสีดำ
- (ฉ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูง

หนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

สำหรับนายทหารหญิงพิเศษประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง ประกอบด้วย

- (ก) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอปิดสีแดง
- (ค) กระโปรงยาวสีดำ
- (ง) คันซีพและเข็มขัด
- (จ) ถุงเท้ายาวสีดำ
- (ฉ) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก หรือรองเท้าสูง

หนังสีดำชนิดไม่ผูกเชือก

- (๘) เครื่องแบบเต็มยศ เช่นเดียวกับเครื่องแบบเครื่องยศ

สำหรับนายทหารหญิงพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์

สำหรับนายทหารหญิงพิเศษประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน มีเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์เพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง เช่นเดียวกับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์

(๙) เครื่องแบบสโมสรปกติ เช่นเดียวกับเครื่องแบบปกติชาวคอแบะ เว้นแต่ให้ใช้รองเท้าสโมสรหนังสือขาว

- (๑๐) เครื่องแบบสโมสรเต็มยศ ประกอบด้วย

- (ก) หมวกพับปีก
- (ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะปาดเอวสีขาว และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาว

สีขาว ที่อกเสื้อมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๓ ดุม และผ้าผูกคอสีดำเงื่อนหูกระต่ายประกอบด้วย

- (ค) กระโปรงยาวสีดำ

๒๒๖

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าโล่สรวนังสีด้า

(๑๑) เครื่องแบบกันหนาว ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินด้า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

และผ้าผูกคอสีด้าเจื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กระโปรงสีขาว

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มสันนังสีขาว

(๑๒) เครื่องแบบปกติน้ำเงินด้า สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว

ประกอบด้วย

(ก) หมวกพับปีก

(ข) เสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินด้า และให้ใช้เสื้อคอพับแขนยาวสีขาว

และผ้าผูกคอสีด้าเจื่อนกะลาสีประกอบด้วย

(ค) กระโปรงสีน้ำเงินด้า

(ง) ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน

(จ) รองเท้าหุ้มสันนังสีด้า

ส่วนที่ ๒

ส่วนของเครื่องแบบ

ข้อ ๒๘. หมวก มี ๓ แบบ คือ

(๑) หมวกพับปีก ทำด้วยสักหลาดสีน้ำเงินด้า พับปีกด้านข้างทั้งสองด้าน

ปลอกหมวกทำด้วยผ้าสีขาว และมีตราหน้าหมวกต่างกัน คือ

(ก) พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ้า ทำด้วยโลหะสีทอง

เป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี สูง ๔ เซนติเมตร

(ข) นายทหารประทวนชั้นพันจ้า ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสมอ

ภายใต้พระมหามงกุฎและมีใบชัยพฤกษ์อยู่ภายใต้สมอ ปลายโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง ข้างละ ๔ ใบ กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร สูง ๖ เซนติเมตร

๒๒๓)

(ค) นายทหารสัญญาบัตร ลักษณะเช่นเดียวกับ (ข) เว้นแต่พระมหามงกุฏและใบชัยพฤกษ์ปักด้วยดินทองหรือทำด้วยวัตถุเทียมดินทอง สมอปักด้วยดินเงินหรือทำด้วยวัตถุเทียมดินเงินบนพื้นเมาะสักหลาดสีน้ำเงินดำ

นายทหารหญิงยศตั้งแต่นาวาโทขึ้นไป ให้มีผ้าพันหมวกทำด้วยสักหลาดสีน้ำเงินดำ กว้าง ๔ เซนติเมตร ด้านหน้าปักด้วยดินทองหรือวัตถุเทียมดินทองเป็นรูปใบชัยพฤกษ์ มีจำนวนแถวตามชั้นยศ คือ

นาวาโทและนาวาเอก ๑ แถว

นายพลเรือ ๒ แถว

(๒) หมวกหนีบน้ำเงินดำ ทำด้วยผ้าหรือเล็ร์จสีน้ำเงินดำ ตอนหน้าและตอนหลังลาดมนมีสาบโดยรอบ ยอดสันหมวกมีกลีบ ด้านขวามีรอยพับ ด้านซ้ายมีตราหน้าหมวกต่างกัน คือ

(ก) พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่า ทำด้วยโลหะสีทอง เป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฏมีรัศมี สูง ๒.๕ เซนติเมตร

(ข) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฏและมีใบชัยพฤกษ์อยู่ภายใต้สมอ ปลายโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง ข้างละ ๔ ใบ กว้าง ๒.๘ เซนติเมตร สูง ๓ เซนติเมตร

(ค) นายทหารสัญญาบัตร ลักษณะเช่นเดียวกับ (ข) เว้นแต่สมอทำด้วยโลหะสีเงินและอยู่บนพื้นสีดำ

(๓) หมวกทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาดสีน้ำเงินดำ ด้านหน้าข้างซ้ายมีตราหน้าหมวกเป็นรูปตราพระปรมาภิไธยย่อ ภปร มีรูปจักรีเหนือ ภปร ภายใต้พระมหามงกุฏทำด้วยโลหะสีทอง และมีขนนกสีดำติดตรงที่มีตราหน้าหมวก

ข้อ ๒๙. เลี้ยว มี ๙ แบบ คือ

(๑) เลี้ยวคอพับสีขาว ปกแบบคอบัวปลายปกแหลม แขนยาวรัดข้อมือที่ขอบพันรอบข้อมือ มีดุมสีขาวข้างละ ๑ ดุม หรือแขนสั้นเหนือข้อศอกประมาณ ๖ เซนติเมตร พับปลายแขน ๓ เซนติเมตร ที่อกเลี้ยวมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๓ ดุม

(๒) เลี้ยวคอเปิดสีขาว ปกแบบคอบัวปลายปกแหลม มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บที่หน้าอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๓ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกประมาณ ๖ เซนติเมตร พับปลายแขน ๓ เซนติเมตร มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ापะมีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้งมีดุมโลหะสีทองขนาดเล็กขัดปกกระเป๋า กระเป๋าละ ๑ ดุม มุมกระเป๋าและปกกระเป๋าเป็นรูปตัดพองาม

(๓) เลื้อยคอบเปิดสีน้ำเงินดำ ปกแบบคอบัวปลายปกแหลม มีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่แนวอกมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๓ ดุม แขนยาวไม่รัดข้อมือ มีกระเป๋าล่างข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ามีแถบตรงกึ่งกลางตามทางตั้ง มีดุมโลหะสีทองขนาดเล็กชดปกกระเป๋า กระเป๋าละ ๑ ดุม มุมกระเป๋าและปกกระเป๋าเป็นรูปตัดพองงาม

(๔) เลื้อยชั้นนอกคอบแฉะสีขาว คอบแฉะแบบปลายแหลมมีตะเข็บหลัง ๓ ตะเข็บ ที่อกเลื้อยมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๓ ดุม ออกเลื้อยทั้งสองข้างมีปกกระเป๋ายาวแหลม ๓ ซาย

(๕) เลื้อยชั้นนอกคอบแฉะปาดเอวสีขาว คอบแฉะแบบปลายแหลม ที่อกเลื้อย มีดุมโลหะสีทอง ขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๓ ดุม มีสายสร้อยโลหะสีทองร้อยดุมคู่กลาง

(๖) เลื้อยชั้นนอกคอบแฉะสีน้ำเงินดำ ทำด้วยสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ ลักษณะเช่นเดียวกับเลื้อยชั้นนอกคอบแฉะสีขาว

(๗) เลื้อยสวมกันหนาว, ทำด้วยสักหลาดสีน้ำเงินดำ, ซายเลื้อยเบื้องล่าง ยาวครึ่งน่องที่แนวอกเลื้อยมีดุมโลหะสีทองขนาดใหญ่ ๒ แถว แถวละ ๓ ดุม

เลื้อยแบบนี้ใช้สวมทับเครื่องแบบทุกชนิดเพื่อกันหนาว

(๘) เลื้อยชั้นนอกคอบปิดสีน้ำเงินดำ เช่นเดียวกับเลื้อยชั้นนอกคอบปิดสีน้ำเงินดำ ของนายทหารสัญญาบัตรชาย

(๙) เลื้อยชั้นนอกคอบปิดสีแดง เช่นเดียวกับเลื้อยชั้นนอกคอบปิดสีแดงของ นายทหารสัญญาบัตรชาย

ข้อ ๓๐. กระโปรงและกางเกง มี ๔ แบบ คือ

(๑) กระโปรงสีขาว ยาวปิดเข้าพอสวมควร ทางด้านหน้าขวาและซ้าย มีกระเป๋านี้ไม่มีปก ข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าเฉียงลงทางข้างเล็กน้อย ซายกระโปรงไม่บาน

(๒) กระโปรงสีน้ำเงินดำ ลักษณะเช่นเดียวกับกระโปรงสีขาวถ้าใช้กับเครื่องแบบ ครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือเครื่องแบบปกติสีน้ำเงินดำให้ทำด้วยผ้าหรือสักหลาดหรือเลิร์จสีน้ำเงินดำ

(๓) กระโปรงยาวสีดำ ทำด้วยผ้าหรือเลิร์จสีดำ ซายกระโปรงยาวคลุมเท้า และให้ใช้ผ้าคาดเอวสีดำประกอบด้วย

(๔) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำ แบบสากลไม่พับปลายขา ด้านหลังมีกระเป๋าคาด ไม่มีปก ๒ ข้าง ข้างละ ๑ กระเป๋า มีดุมปิดปากกระเป๋า ปลายขากว้างไม่น้อยกว่า ๑๖ เซนติเมตร และไม่เกิน ๒๔ เซนติเมตร

ข้อ ๓๑ เข็มขัดสีดำ ตัวเข็มขัด ทำด้วยหนังหรือด้ายถักสีดำ กว้าง ๓.๒ เซนติเมตร เป็นเข็มขัดรัด ถ้าทำด้วยหนังปลายสายมนแหลม ถ้าทำด้วยด้ายถักปลายสายตัดตรงหุ้มด้วยวัตถุสีดำ กว้าง ๑ เซนติเมตร หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน กว้าง ๓.๖ เซนติเมตร ยาว ๕ เซนติเมตร มีลายฉลุรูปวงใบชัยพฤกษ์ ตรงกลางมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี

สำหรับเครื่องแบบเครื่องยศรักษาพระองค์ และเครื่องแบบเต็มยศรักษาพระองค์ ของนายทหารพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ และนายทหารพิเศษ ประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน ตัวเข็มขัดทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านนอกติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทองปลายมีขอทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวเกาะติดกับหัวเข็มขัด หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทอง รูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ เซนติเมตร มีลายฉลุรูปวงใบชัยพฤกษ์ ตรงกลางมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี เข็มขัดแบบนี้ใช้คาดทับเสื้อชั้นนอกประกอบกันซีฟ

ข้อ ๓๑. ทวิ คันซีฟสำหรับนายทหารพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ และนายทหารพิเศษประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน สายสะพายทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ กว้าง ๕ เซนติเมตร ด้านนอกติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง ปลายสายสะพายทั้งสองข้างมีห่วงทำด้วยโลหะสีทอง สำหรับเกี่ยวกับคันซีฟ คันซีฟทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังสีดำ รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑๕ เซนติเมตร มีฝาปิด ข้างคันซีฟทั้งสองข้างมีห่วงทำด้วยโลหะสีทองสำหรับเกี่ยวกับสายสะพาย ขอบฝาคันซีฟด้านล่างทั้งสองข้างติดรูปลายกระหนกทำด้วยโลหะสีทอง รอบฝาคันซีฟติดแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร กึ่งกลางฝาคันซีฟมีตราพระปรมาภิไธยย่อ ภปร มีรูปจักรีเหนือ ภปร ภายใต้พระมหามงกุฎ ทำด้วยโลหะสีทอง

ข้อ ๓๒. รองเท้า มี ๖ แบบ คือ

(๑) รองเท้าหุ้มสันหนังสีขาว เป็นชนิดไม่ผูกเชือกสันสูงไม่เกิน ๖ เซนติเมตร รองเท้าแบบนี้จะทำด้วยผ้าใบก็ได้

(๒) รองเท้าหุ้มสันหนังสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าหุ้มสันหนังสีขาว

(๓) รองเท้าโล่สรหนังสีขาว พื้นบาง สันสูงไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร

(๔) รองเท้าโล่สรหนังสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับรองเท้าโล่สรหนังสีขาว

(๕) รองเท้าสูงครึ่งน่องหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

(๖) รองเท้าสูงหนังสีดำ ชนิดไม่ผูกเชือก

รองเท้าทุกแบบ ไม่มีลวดลาย พื้นทำด้วยหนังหรือวัตถุเทียมหนังและมีสัน

ข้อ ๓๓. ถุงเท้าสีน้ำตาลอ่อน เป็นชนิดยาวเหนือเข่า จะใช้กับเครื่องแบบซึ่งไม่ได้กำหนดให้ใช้ถุงเท้าด้วยก็ได้

ข้อ ๓๔. กระเป่าถือ มี ๔ แบบ คือ

(๑) กระเป่าสีขาว ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนัง สูงไม่เกิน ๑๘ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๒๓ เซนติเมตร มีสายสะพายรูปตามแบบราชนาวิ สำหรับนายทหารสัญญาบัตร และนายทหารประทวนชั้นพันจ่า ใช้ประกอบกับเครื่องแบบปกติขาวคอแบะ เครื่องแบบปกติขาวคอเปิด เครื่องแบบปกติขาวคอพับ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบเต็มยศ หรือ เครื่องแบบกันหนาว ส่วนนายทหารประทวนชั้นจ่าให้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบกันหนาวเท่านั้น

(๒) กระเป่าสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับกระเป่าสีขาว สำหรับใช้ประกอบกับเครื่องแบบปกติลำลองคอเปิด เครื่องแบบปกติลำลองคอพับ เครื่องแบบปกติลำลองคอเปิดน้ำเงินดำ หรือ เครื่องแบบปกติน้ำเงินดำ สำหรับใช้ในต่างประเทศที่มีอากาศหนาว ส่วนนายทหารประทวนชั้นจ่าให้ใช้ประกอบกับเครื่องแบบปกติขาวคอเปิด เครื่องแบบปกติขาวคอพับ เครื่องแบบครึ่งยศ และเครื่องแบบเต็มยศด้วย

(๓) กระเป่าสโมสรปกติ ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีขาว สูงไม่เกิน ๑๕ เซนติเมตร ยาวไม่เกิน ๒๐ เซนติเมตร ไม่มีสายสะพายรูปตามแบบราชนาวิ สำหรับใช้ประกอบกับเครื่องแบบสโมสรปกติ

(๔) กระเป่าสโมสรเต็มยศ ทำด้วยหนังหรือวัสดุเทียมหนังสีดำ ลักษณะเช่นเดียวกับกระเป่าสโมสรปกติ สำหรับใช้ประกอบกับเครื่องแบบสโมสรเต็มยศ

กระเป่าทั้ง ๔ แบบนี้ ไม่มีลวดลายและให้ใช้ตามสีของรองเท้าว โดยปกติให้ถือด้วยมือซ้าย สำหรับกระเป่าสีขาวและกระเป่าสีดำจะสะพายที่ไหล่ซ้ายห้อยลงมาประมาณแนวเข็มขัดก็ได้

ส่วนที่ ๓

อินทราณูและเครื่องหมายยศ

ข้อ ๓๕. อินทราณูสำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าและนายทหารสัญญาบัตรเป็นอินทราณูแข็งทำด้วยล็กพลาสติกน้ำเงินดำ เว้นนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลเรือเหล่าทหารแพทย์ทำด้วยล็กพลาสติกแดง สำหรับนายทหารสัญญาบัตรชั้นนายพลเรือ มีแถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทองตรึงด้านบนเต็มแผ่นอินทราณู อินทราณูดังกล่าวเป็นแผ่นสี่เหลี่ยมผืนผ้าปลายรวบ กว้าง ๔.๕ เซนติเมตร ยาวประมาณ ๑๑ เซนติเมตร มีปลายรวบติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ๑ ดุม

สำหรับอินทรรณุนายทหารหญิงพิเศษประจำกองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ และนายทหารหญิงพิเศษประจำกองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน เช่นเดียวกับอินทรรณุนายทหารสัญญาบัตรชาย ลังกาด กองนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ กองบังคับการ กรมทหารราบที่ ๓ รักษาพระองค์ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน และกองพันทหารราบที่ ๙ รักษาพระองค์ กรมทหารราบที่ ๓ กองพลนาวิกโยธิน หน่วยบัญชาการนาวิกโยธิน

ข้อ ๓๖. เครื่องหมายยศ มีดังนี้

(๑) นายทหารประทวนชั้นจ่า เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซว สำหรับเลื้อยคอกเปิด สีนํ้าเงินดำและเลื้อยชั้นนอกคอกแบะสีนํ้าเงินดำ ทำด้วยแถบไหมสีเหลือง สำหรับเลื้อยแบบอื่นทำด้วยแถบสักหลาด สีนํ้าเงินดำ กว้าง ๐.๗ เซนติเมตร หักมุม ๑๒๐ องศา ปลายบั้งทั้งสองข้างห่างกัน ๖ เซนติเมตร เหนือบั้ง มีรูปกลมภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี ปักด้วยไหมสีเดียวกับบั้งตรึงบนแผ่นผ้าสีเดียวกับเลื้อย แผ่นผ้านี้ เย็บติดตรงกลางแขนเลื้อยด้านนอกเหนือข้อศอก ข้างซ้ายกึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอก มุมบั้งอยู่ด้านล่าง มีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

จ่าตรี	๑	บั้ง
จ่าโท	๒	บั้ง
จ่าเอก	๓	บั้ง

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดซ้อนกันขึ้นไปตามส่วนยาวของแขนเลื้อยก่อนบน เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๔ เซนติเมตร

(๒) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า เป็นบั้งรูปหางนกแซงแซว มี ๒ แบบ คือ

(ก) บั้งประดับบนอินทรรณู ทำด้วยแถบไหมทองหรือวัสดุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร หักมุม ๑๓๐ องศา ตรึงตามขวางบนอินทรรณูทั้ง ๒ ข้าง หันมุมแหลมไปทางด้านคอ ปลายบั้งห่างจากต้นอินทรรณูทางด้านไหล่ ๐.๓ เซนติเมตร มีจำนวนบั้งตามชั้นยศ คือ

พันจ่าตรี	๑	บั้ง
พันจ่าโท	๒	บั้ง
พันจ่าเอก	๓	บั้ง

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดซ้อนกันขึ้นไปทางด้านคอตามส่วนยาวของ อินทรรณูเว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๓ เซนติเมตร

(ข) บั้งประดับที่แขนเสื้อชั้นนอกคอแบะสีน้ำเงินดำ ทำด้วยแถบไหม สีเหลือง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร หักมุม ๑๓๐ องศา ปลายบั้งทั้ง ๒ ข้าง ห่างกัน ๘ เซนติเมตร เย็บติดที่แขนเสื้อข้างซ้ายด้านนอกกึ่งกลางระหว่างไหล่กับศอก มุมบั้งขึ้นข้างบน เนื้อบั้งมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมีปักด้วยไหมสีเดียวกับบั้ง มีจำนวนบั้งเช่นเดียวกับบั้งประดับบนอินทรรณู

ในกรณีที่มีบั้งมากกว่า ๑ บั้ง ให้ติดซ้อนกันขึ้นไปตามส่วนยาวของแขนเสื้อ เว้นระยะระหว่างบั้ง ๐.๕ เซนติเมตร

(๓) นายทหารสัญญาบัตร มี ๒ แบบ คือ

(ก) ประดับบนอินทรรณู

นายเรือและนายนาวาเป็นแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร ขมวดเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๔ เซนติเมตร โดยให้ชายแถบที่ขมวดทับอยู่บนตัววัดไปทางหลังเรียกว่าแถบขมวด แถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร เรียกว่าแถบใหญ่ และแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๐.๖ เซนติเมตร เรียกว่าแถบเล็กตรงตามขวางบนอินทรรณูทั้งสองข้าง เริ่มต้นห่างจากต้นอินทรรณูทางด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร มีจำนวนแถบตามชั้นยศ คือ

เรือตรี แถบขมวด ๑ แถบ

เรือโท แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ

เรือเอก แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบใหญ่ ๑ แถบ

นาวาตรี แถบขมวด ๑ แถบ แถบใหญ่ ๑ แถบ กับแถบเล็ก ๑ แถบ แทรกอยู่ระหว่างกลาง

นาวาโท แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบใหญ่ ๒ แถบ

นาวาเอก แถบขมวด ๑ แถบ กับแถบใหญ่ ๓ แถบ

ในกรณีที่มีแถบมากกว่า ๑ แถบ ให้แถบขมวดอยู่เหนือแถบอื่นไปทางด้านคอ เว้นระยะระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร

นายพลเรือ เป็นรูปจักรทำด้วยโลหะสีเงินเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑.๕ เซนติเมตร ประดับบนอินทรรณูทั้งสองข้าง เริ่มต้นห่างจากต้นอินทรรณูทางด้านไหล่ ๐.๕ เซนติเมตร มีจำนวนจักรตามชั้นยศ คือ

พลเรือจัตวา ๑ จักร ประดับกึ่งกลางด้านกว้าง

พลเรือตรี ๒ จักร ประดับเรียงตามขวาง

พลเรือโท ๓ จักร ประดับเป็นรูปสามเหลี่ยมให้ฐานอยู่ด้านไหล่

๒๓๓

พลเรือเอก ๔ จักร ประดับเป็นรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน
ให้มุมแหลมวางตามยาว

(ข) ประดับที่แขนเสื้อคอแบะสีน้ำเงินดำ

นายเรือและนายนาวา, เป็นแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร
ด้านนอกขมวดเป็นวงกลมเส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๔ เซนติเมตร โดยให้ชายแถบที่ขมวดทับอยู่บน
ตัวดัดไปทางหลังเรียกว่าแถบขมวด แถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทอง กว้าง ๑.๒ เซนติเมตร เรียกว่า
แถบใหญ่ และแถบไหมทองหรือวัตถุเทียมไหมทองกว้าง ๐.๖ เซนติเมตร เรียกว่าแถบเล็ก ตรึงรอบแขนเสื้อ
ทั้งสองข้างเริ่มต้นห่างจากปลายแขนเสื้อพอสมควรมีจำนวนแถบเช่นเดียวกับแถบประดับบนอินทรรณู

พลเรือจัตวา มีแถบกว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ และเหนือแถบนี้มีแถบกว้าง
๑.๒ เซนติเมตร ขมวดเป็นวงกลม ๑ วง เส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก ๕ เซนติเมตร

พลเรือตรีขึ้นไป มีแถบกว้าง ๕ เซนติเมตร ๑ แถบ และมีแถบกว้าง
๑.๒ เซนติเมตร ประดับเหนือขึ้นไป มีจำนวนตามชั้นยศ ดังนี้

พลเรือตรี ๑ แถบ

พลเรือโท ๒ แถบ

พลเรือเอก ๓ แถบ

การประดับแถบ ให้แถบล่างสุดอยู่ห่างจากปลายแขนเสื้อพอสมควรเว้นระยะ
ระหว่างแถบ ๐.๕ เซนติเมตร เฉพาะแถบบนสุด ขมวดเป็นวงกลมมีเส้นผ่าศูนย์กลางจรดรอบนอก
๕ เซนติเมตร โดยให้ชายแถบที่ขมวดทับอยู่บนตัวดัดไปทางหลัง

(๔) เครื่องหมายยศสำหรับประดับชายคอเสื้อของเครื่องแบบปกติลำลอง
คอเปิดน้ำเงินดำ หรือเครื่องแบบที่ใช้ในโอกาสทำการฝึกหรือปฏิบัติราชการสนาม สำหรับนายทหาร
ประทวนชั้นพันจ่าและนายทหารสัญญาบัตร ให้มีขนาดและลักษณะเช่นเดียวกับเครื่องหมายยศสำหรับ
ประดับชายคอเสื้อคอพับของทหารชาย

ส่วนที่ ๔

เครื่องหมายพรรค เครื่องหมายเหล่า และเครื่องหมายพิเศษ

ข้อ ๓๗. เครื่องหมายพรรค เครื่องหมายเหล่าและเครื่องหมายพิเศษลักษณะและการใช้
อย่างเดียวกับเครื่องหมายพรรค เครื่องหมายเหล่าและเครื่องหมายพิเศษของทหารชายโดยอนุโลม

หมวด ๓
เครื่องแบบพิเศษ

ข้อ ๓๘. ทหารที่ทำหน้าที่สารวัตรทหาร ให้ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(๑) หมวกเหล็กหรือรองในหมวกเหล็กสีขาว มีสายรัดคางหนึ่งสีขาว กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ลักษณะต่างกัน คือ

(ก) พลทหารและนายทหารประทวน ตรงกึ่งกลางด้านหน้าหมวก มีอักษร สท สีน้ำเงินดำ ขนาดตัวอักษร สูง ๖ เซนติเมตร กว้าง ๔ เซนติเมตร ระยะช่องไฟห่างกัน ๓ เซนติเมตร มีแถบสีน้ำเงินดำ ๑ แถบ กว้าง ๔ เซนติเมตร คาตริมขอบหมวกโดยรอบเว้นระยะห่างจาก ตัวอักษรข้างละ ๓ เซนติเมตร

(ข) นายทหารสัญญาบัตร มีตราหน้าหมวกทำด้วยโลหะสีทองรูปสมอ ภายใต้พระมหามงกุฎและมีใบชัยพฤกษ์อยู่ภายใต้สมอปลายโค้งโอบขึ้นบนทั้งสองข้าง ข้างละ ๔ ใบ กว้าง ๖.๗ เซนติเมตร สูง ๗.๓ เซนติเมตร

(๒) เลื้อย ดังนี้ คือ

(ก) พลทหาร ใช้เลื้อยกะลาสีสีกาก็ ประดับเครื่องหมายเหล่าตามข้อ ๒๒.

(ข) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ใช้เลื้อยกะลาสีสีกาก็ ตามข้อ ๑๐. (๓) ประดับเครื่องหมายยศตามข้อ ๒๑. และเครื่องหมายเหล่าตามข้อ ๒๒.

(ค) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า และนายทหารสัญญาบัตรใช้เลื้อยคอปป์ สีกาก็ตามข้อ ๑๐. (๓) แขนยาวประดับอินทรรณูตามข้อ ๒๐. เครื่องหมายยศตามข้อ ๒๑. และเครื่องหมาย เหล่าตามข้อ ๒๒. หรือข้อ ๒๓. แล้วแต่กรณี

(๓) กางเกง ดังนี้ คือ

(ก) พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่า ใช้กางเกงกะลาสีสีกาก็ ตามข้อ ๑๑. (๒)

(ข) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า และนายทหารสัญญาบัตร ใช้กางเกง ขาวาวสีกาก็ตามข้อ ๑๑. (๕)

(๔) เข็มขัดหนึ่งสีขาว กว้าง ๕.๕ เซนติเมตร เป็นเข็มขัดรัด ปลายสายมนแหลม หัวเข็มขัดทำด้วยโลหะสีทองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ามุมมน กว้าง ๕.๗ เซนติเมตร ยาว ๖.๕ เซนติเมตร มีลายดุน รูปวงใบชัยพฤกษ์ ตรงกลางมีรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎมีรัศมี

(๕) รองเท้าสูงครีงน่องหนังสีดำ

(๖) สายนกหวีด ทำด้วยด้ายหรือไหมสีขาว ลักษณะต่างกัน คือ

(ก) พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่า มีลักษณะเช่นเดียวกับสายโยงมิดตามข้อ ๙. ปลายสายผูกนกหวีดสนามสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อ

(ข) นายทหารประทวนชั้นพันจ่า ใช้สายถัก ๑ สาย คล้องแขนซ้าย และสายเกลี้ยง ๑ สาย โยงจากใต้อินทรธนูข้างซ้าย ปลายสายผูกนกหวีดสนามสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างซ้าย

(ค) นายทหารสัญญาบัตร ใช้สายถัก ๑ สาย คล้องแขนขวาและสายเกลี้ยง ๑ สาย โยงจากใต้อินทรธนูข้างขวา ปลายสายผูกนกหวีดสนามสอดไว้ในกระเป๋าเสื้อข้างขวา กับมีสายถักโยงจากใต้อินทรธนูข้างขวา ปลายสายมีตุ้มโลหะสีเงิน ๑ ตุ้ม กัดที่ตุ้มเสื้อเม็ดที่สอง

ข้อ ๓๙. ทหารที่ทำหน้าที่ดับเพลิง ให้ใช้หมวกทำด้วยวัสดุทนไฟสีทึบ ลักษณะเช่นเดียวกับหมวกเหล็กสีทึบ เว้นแต่มีสันนูนที่ยอดหมวก เสื้อทำด้วยผ้าทนไฟสีทึบเป็นเสื้อชั้นนอกคอพับ มีขอเกี่ยวที่คอเสื้อ ๑ อัน ที่แนวอกเสื้อมีขอขัดทำด้วยโลหะสีเงิน ๕ อัน ที่เอวเสื้อมีกระเป๋าเจาะข้างละ ๑ กระเป๋า แขนยาวเพียงข้อมือ ขอบเสื้อ ขอบแขนเสื้อและขอบกระเป๋าลิขด้วยแถบผ้าสีน้ำเงินดำ กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร และรองเท้ายางกันน้ำสีดำสูงครีงน่อง

ข้อ ๔๐. ทหารที่มีหน้าที่ ใช้เครื่องยนต์หรือหน้าที่การช่างขณะปฏิบัติหน้าที่ให้ใช้เครื่องแบบประกอบด้วย

(๑) หมวกแก๊ปทรงอ่อนสีน้ำเงินดำ

(๒) เสื้อคอพับสีน้ำเงินดำ ที่คอเสื้อและแนวอกเสื้อมีตุ้มกลมแบนสีดำ ๕ ตุ้ม ซ่อนอยู่ในสาบเสื้อ แขนสั้นเหนือข้อศอกที่อกเสื้อข้างซ้ายมีกระเป๋าปะไม่มีปก ๑ กระเป๋า ชายเสื้อปล่อยยาว ปิดเอว เฉพาะนายทหารประทวนชั้นพันจ่าและนายทหารสัญญาบัตรให้ใช้เครื่องหม้ายคตามข้อ ๒๑. (๕) ติดชายคอเสื้อด้วย

(๓) กางเกงขายาวสีน้ำเงินดำแบบช่าง ลักษณะเช่นเดียวกับกางเกงขายาวสีขาว ตามข้อ ๑๑. (๔) เว้นแต่มีกระเป๋าข้างขาทางเกงด้านนอกได้เข้าอีกข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋าปะมีปก มุมกระเป๋าและปกตัดมุม มีตุ้มขัดปกกระเป๋าข้างละ ๑ ตุ้ม

(๔) รองเท้าหุ้มสันหนังสีดำตามข้อ ๑๔. (๑) หรือรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำ ตามข้อ ๑๔. (๒)

ข้อ ๔๑. ทหารที่ทำงานในอากาศ ขณะปฏิบัติหน้าที่ให้ใช้เครื่องแบบชุดเสื้อกางเกงติดกัน สีแสดหรือสีทึบแก่เขียวระดับเครื่องหม้ายคและมีเครื่องประกอบตามที่กองทัพเรือกำหนด

ข้อ ๔๒. ทหารซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาพยาบาลให้ใช้เสื้อและเครื่องแบบดังนี้

(๑) ขณะปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาล

(ก) แพทย์ ใช้เสื้อคลุมสีขาวยาวเหนือเข่าเล็กน้อยแขนสั้นเหนือข้อศอก

คอเปิดผ่าอกตลอด ติดดุมกลมแบนสีขาว ๓ ดุม ผ่าด้านหลังจากชายเสื้อขึ้นมา ๒๕ เซนติเมตร มีช่องเปิดที่ตะเข็บข้าง ข้างละช่อง มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อข้างซ้าย ๑ กระเป๋า และที่แนวเอวด้านหน้าข้างละ ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายัดไม่มีปก

(ข) พยาบาลชาย ใช้เสื้อคลุมสีขาว ยาวปิดตะโพก แขนสั้นเหนือข้อศอก คอตั้งผ่าข้างด้านขวาจากคอเสื้อมาตามบ่าอ้อมหน้าไหล่ ลงไปตามสีข้างถึงชายเสื้อติดดุมกดที่คอเสื้อ ๑ ดุม บนบ่า ๓ ดุม หน้าไหล่ ๑ ดุม ตามแนวสีข้าง ๔ ดุม ผ่าด้านหลังจากชายเสื้อขึ้นมา ๒๐ เซนติเมตร เย็บติดไว้ มีกระเป๋าทิ้งอกเสื้อข้างซ้าย ๑ กระเป๋า และที่แนวเอวด้านขวา ๑ กระเป๋า เป็นกระเป๋ายัดไม่มีปก

(ค) พยาบาลหญิง ใช้หมวกพยาบาลสีขาวแบบสากล มีแถบกำมะหยี่สีดำติดตามยาวที่ส่วนบนของขอบหมวก มีขนาดและจำนวนดังนี้

แถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๑ แถบ สำหรับพยาบาลชั้นนายทหารประทวน

แถบกว้าง ๑ เซนติเมตร ๒ แถบ สำหรับพยาบาลชั้นนายทหารสัญญาบัตร
ยศนายเรือ

แถบกว้าง ๒ เซนติเมตร ๑ แถบ สำหรับพยาบาลชั้นนายทหารสัญญาบัตร
ยศนายนาวา

เสื้อและกระโปรงติดกันสีขาวคอเปิด ผ่ากลางครึ่งท่อนมีสายคาดเอว กว้าง ๓ เซนติเมตร ส่วนบนด้านหน้าทั้ง ๒ ข้าง มีเกล็ดเล็กข้างละ ๕ เกล็ด ติดดุมโลหะสีทองขนาดเล็ก ทิ้งอกเสื้อ ๓ ดุม และที่สายคาดเอว ๑ ดุม แขนสั้นเหนือข้อศอกตลบแขนขึ้น ๓ เซนติเมตร หรือแขนยาว รัดข้อมือปลายแขนพับมีดุมติดข้อมือทำด้วยโลหะสีทองขนาดเล็กข้างละ ๑ ดุม ส่วนล่างเป็นกระโปรง แบบ ๖ ขึ้น ยาวเสมอกว้างมีกระเป๋าระดับใต้สายคาดเอวข้างละ ๑ กระเป๋า ปากกระเป๋าดึงลงทางข้าง เล็กน้อยถุงเท้ายาวหรือสั้นสีขาว รองเท้าหุ้มส้นผ้าใบหรือหนังพื้นยางสีขาว หรือรองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว ตามข้อ ๓๒. (๑)

ถ้าใช้เสื้อและกระโปรงติดกันแบบแขนสั้น ให้ใช้ถุงเท้าสั้นกับรองเท้า
ผ้าใบหรือรองเท้าหนังหุ้มส้นพื้นยางสีขาว ถ้าใช้เสื้อและกระโปรงติดกันแบบแขนยาว ให้ใช้ถุงเท้ายาว
กับรองเท้าหุ้มส้นหนังสีขาว

๒๓๓)

(๒) ขณะปฏิบัติหน้าที่ในสนาม ให้แต่งเครื่องแบบเช่นเดียวกับทหารในหน่วยนั้น และให้มีเครื่องหมายกาชาดที่หมวกเหล็กตรงกึ่งกลางด้านหน้า และที่แขนเสื้อข้างขวาท่อนบนด้านนอก

ข้อ ๔๓. ทหารที่มีหน้าที่ขี่ม้าหรือทหารทั่วไปในโอกาสขี่ม้าเมื่อแต่งเครื่องแบบที่ใช้กางเกงขายาวสี kaki หรือสีขาบ จะใช้กางเกงแบบขี่ม้าสี kaki หรือสีขาบ และรองเท้าหุ้มข้อหนังสีดำมีส้นแข็ง ผ้าใบสีเดียวกับกางเกงสำหรับพลทหาร และนายทหารประทวนชั้นจ่า และส้นแข็งหนังสีดำ สำหรับนายทหารประทวนชั้นพันจ่าและนายทหารสัญญาบัตรก็ได้ นายทหารประทวนและนายทหารสัญญาบัตร จะใช้รองเท้าสูงหนังสีดำติดเดียวทำด้วยโลหะสีเงินก็ได้

ข้อ ๔๓. ทวิ ทหารทั่วไป ในโอกาสขับขีรถจักรยานยนต์ จะใช้หมวกป้องกันศีรษะสำหรับขับขีรถจักรยานยนต์ ลักษณะกลมตามรูปศีรษะปิดถึงท้ายทอยสีขาวไม่มีลวดลาย ประกอบกับเครื่องแบบเฉพาะขณะขับขีรถจักรยานยนต์ก็ได้

ข้อ ๔๔. เลือกันฝนสำหรับสวมทับเครื่องแบบ มีดังนี้

(๑) ทหารชาย เป็นเสื้อชนิดมีแขน ทำด้วยผ้ากันฝนหรือพลาสติกสีน้ำเงินดำ หรือสีเทา

(๒) ทหารหญิง เป็นเสื้อคลุมหรือเสื้อมีแขน ทำด้วยผ้ากันฝนหรือพลาสติกสีน้ำเงินดำหรือสีเทา หรือพลาสติกสีขาวชนิดใสไม่มีลวดลาย

เมื่อใช้เสื้อกันฝนจะใช้พลาสติกสีขาวชนิดใสหุ้มหมวก และใช้รองเท้ากันฝนสวมทับรองเท้าก็ได้

หมวด ๔

เครื่องแบบเฉพาะกาล

ข้อ ๔๕. ผู้ที่กำลังศึกษาหรือรับการฝึกอบรมอยู่ในโรงเรียนหรือสถานศึกษาของทหารในต่างประเทศ ถ้ามีระเบียบของประเทศนั้นบ่งให้ผู้ศึกษาหรือผู้รับการฝึกอบรมต้องแต่งเครื่องแบบตามแบบของประเทศนั้นเมื่อได้รับอนุญาตจากประเทศนั้นแล้ว ก็ให้แต่งเครื่องแบบของประเทศนั้นได้

ข้อ ๔๖. ให้กองทัพเรือกำหนดส่วนประกอบเพิ่มเติมเครื่องแบบตามกฎหมายกระทรวงนี้ เพื่อความสะดวกแก่การปฏิบัติหน้าที่ในบางโอกาสได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๔๗. เพื่อประโยชน์ในการฝึกและความสะดวกแก่การปฏิบัติราชการตามปกติ ราชการทะเล ราชการสนาม การฝึกหัดศึกษาในเรือหรือภายในเรือหรือภายในหน่วยทหารบก การรักษาการณ์ในเรือและบนบกตลอดจนกิจการอื่น ๆ ให้กองทัพเรือกำหนดเครื่องแบบ เครื่องประกอบและวิธีแต่งได้ตามที่เห็นสมควร

หมวด ๕

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๔๘. ทหารซึ่งได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่างประเทศ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ เมื่อแต่งเครื่องแบบเต็มยศ เครื่องแบบครึ่งยศ เครื่องแบบลโมสรเต็มยศ หรือเมื่อแต่งเครื่องแบบอย่างอื่นตามคำสั่งหรือตามหมายกำหนดการ

เมื่อแต่งเครื่องแบบลโมสรปกติ จะประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จำลองขนาดย่อมก็ได้ แต่ถ้าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอหรือดารา ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์จริง และถ้ามีชนิดคล้องคอหรือดาราหลายดวง ควรประดับชั้นสูงดวงเดียว

ในกรณีที่มีกำหนดนัยหมายของทางราชการ ให้ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ประดับดวงจริง และถ้ากำหนดให้สวมสายสะพายก็ให้สวมทับเสื้อ

เมื่อแต่งเครื่องแบบทั่ว ๆ ไป ให้ใช้แพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น ๆ ทำเป็นแผ่น กว้าง ๑.๕ เซนติเมตร ติดที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋าน

ข้อ ๔๙. ในเวลาแต่งเครื่องแบบ ห้ามมิให้ใช้สิ่งอื่นใดติดหรือทับเครื่องแบบ นอกจากเครื่องหมายที่ทางราชการได้อนุญาต

ข้อ ๕๐. ทหารนอกประจำการ เมื่อแต่งเครื่องแบบตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้ใช้เครื่องหมายยศ เครื่องหมายพรรคและเครื่องหมายเหล่าเช่นเดียวกับทหารประจำการ เว้นแต่

(๑) พลทหารและนายทหารประทวนชั้นจ่านอกประจำการ ปักรูปสมอภายใต้พระมหามงกุฎไม่มีรัศมีเหนือเครื่องหมายเหล่า

(๒) นายทหารประทวนชั้นพันจ่านอกประจำการ มีรูปสมอทำด้วยโลหะสีทองประดับบนอินทราวุธทั้งสองข้างแทนเครื่องหมายเหล่า

(๓) นายทหารสัญญาบัตรนอกประจำการ มีรูปสมอทำด้วยโลหะสีเงินประดับที่กึ่งกลางอินทราวุธทั้งสองข้างหรือเหนือเครื่องหมายยศที่แขนเสื้อทั้งสองข้าง แล้วแต่กรณี

ข้อ ๕๑. การใช้วัตถุเทียมตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้ ให้เป็นไปตามที่กองทัพเรือกำหนด

ข้อ ๕๒. เพื่อให้การแต่งเครื่องแบบต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนี้มีรูปลักษณะ
อย่างเดียวกันให้กองทัพเรือสร้างเครื่องแบบตัวอย่างหรือเขียนรูปตัวอย่างขึ้นไว้เป็นมาตรฐาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๘

พลตรี ป. อติเรกสาร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

-
- หมายเหตุ**
- ยกเลิกความใน (๕) (๖) ของข้อ ๓. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙)
พ.ศ. ๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
  - ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘)
พ.ศ. ๒๕๒๑
  - ยกเลิกความใน (๖) (๗) ของข้อ ๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙)
พ.ศ. ๒๕๒๓
  - ยกเลิกความใน (๗) (๘) ของข้อ ๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕)
พ.ศ. ๒๕๓๔
  - ยกเลิกความในข้อ ๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔
  - ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๕. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘)
พ.ศ. ๒๕๒๑
  - ยกเลิกความใน (๖) (๗) ของข้อ ๕. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙)
พ.ศ. ๒๕๒๓
  - ยกเลิกความในข้อ ๕. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๙
  - ยกเลิกความใน (๒) (๔) ของข้อ ๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘)
พ.ศ. ๒๕๒๑
  - ยกเลิกความใน (๗) (๘) ของข้อ ๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙)
พ.ศ. ๒๕๒๓
  - ยกเลิกความในข้อ ๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔

๒๔๐

- ยกเลิกความใน (๘) (๙) ของข้อ ๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความใน (ก) และ (จ) ของ (๔) ในข้อ ๗. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๒๐
- ยกเลิกความในข้อ ๗. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ.๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔
- ยกเลิกความในข้อ ๑๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ.๒๕๒๓
- ยกเลิกความใน (๗) ของข้อ ๑๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔
- ยกเลิกความใน (๑๖) และ (๑๗) ของข้อ ๑๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕
- ยกเลิกความใน (๗) ของข้อ ๑๑. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕
- ยกเลิกความในข้อ ๑๒. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๑๒. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔
- ยกเลิกความในข้อ ๑๒. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕
- เพิ่มข้อ ๑๒. ทวิ ตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกข้อ ๑๒. ทวิ และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕
- ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๑๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๒๑
- ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๑๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความในข้อ ๑๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕, (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๒๔
- ยกเลิกความในข้อ ๑๘. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ.๒๕๒๓
- ยกเลิกความในข้อ ๑๙. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕

๒๔๑

- เพิ่ม (๔) (๕) (๖) และ (๗) ของข้อ ๒๐. ตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความใน (๔) (๕) (๖) และ (๗) ของข้อ ๒๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- เพิ่ม (๘) ของข้อ ๒๐. ตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔
- ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๒๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความใน (๕) ของข้อ ๒๑. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๒๔
- ยกเลิกความใน (๗) ของข้อ ๒๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๒๑
- เพิ่ม (๙) ของข้อ ๒๔. ตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความในข้อ ๒๕., ข้อ ๒๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของข้อ ๒๗. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความในข้อ ๒๗. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ยกเลิกความใน (๗) และ (๘) ของข้อ ๒๗. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๒๘. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๒๐
- ยกเลิกความในข้อ ๒๘. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ยกเลิกความใน (ค) ของ (๑) ในข้อ ๒๘. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๓๑
- ยกเลิกความในข้อ ๒๙. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ยกเลิกความในข้อ ๓๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖

๒๔๒

- ยกเลิกความใน (๒) ของข้อ ๓๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความในข้อ ๓๑. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓, (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕
- เพิ่มข้อ ๓๑. ทวิ ตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๑) พ.ศ. ๒๕๒๕
- ยกเลิกความในข้อ ๓๑. ทวิ และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓๑. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๓๑. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความในข้อ ๓๒. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความใน (๑) (๒) ของข้อ ๓๔. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- ยกเลิกความในข้อ ๓๕ .และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๒๓
- ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๓๕. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๓๑, (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๓๕. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- ยกเลิกความใน (๑) ของข้อ ๓๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๒๐, (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖
- เพิ่มความใน (๔) ของข้อ ๓๖. ตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๒) พ.ศ. ๒๕๒๖, (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๓๑
- ยกเลิกความใน (๓) ของข้อ ๓๖. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๓๑
- ยกเลิกความใน (๕) ของข้อ ๓๘. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๒๓) พ.ศ. ๒๕๒๘
- ยกเลิกความใน (๔) ของข้อ ๔๐. และใช้ความใหม่แทนตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๒๑
- เพิ่มความในข้อ ๔๓. ทวิ ตามกฎหมายกระทรวง ฯ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๒๑